

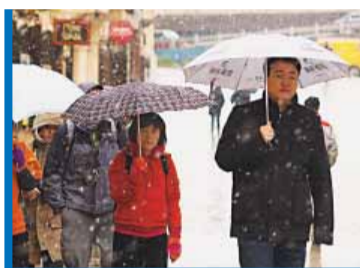
Bratislavský KURIÉR®

150 000 VÝTLAČKOV

www.bratislavskykurier.sk

ZADARMO

NOVINY PRE BRATISLAVČANOV A NÁVŠTEVNÍKOV HLAVNÉHO MESTA

**Turistov najviac
zarážajú ceny a
taxikári**

str. 6

**Bratislava je
opäť bližšie k
bezbariérovosti**

str. 9

**Oslávte s Bratislavským kuriérom
II. narodeniny a vyhrajte
množstvo zaujímavých cien**

str. 19

BRATISLAVA SA ZMENILA NA MESTO TVÁRÍ

Záplava rôznych tvárí a sloganov, kam sa pozriete. Reklamné pútače akéhokoľvek druhu sa zmenili na veľké tablá. Bratislavčania sa predvolebnej kampani nevyhnú. Aj keby ignorovali všetky statické plochy s portrétmi sľubujúcimi kadečo, môže sa stať, že si ich nájde mobilný kandidát, reklama ktorého je na štyroch kolešákoch.

Napriek tomu náporu, sú mnohí voliči stále nerozhodnutí. V prvom rade, či pôjdu voliť. V prípade, že áno, komu dajú svoj hlas. Výber je naozaj pestrý. Od skúsených komunálnych politikov, cez umelcov, lekárov, až po mladých ambiciózných nováčikov, ktorí vsádzajú na originalitu a mladé myslenie.

Na základe čoho si však má občan zvoliť svojho zástupcu v krajskej samospráve? Poznáme natoľko dobre tie usmievané dámy a pánov, aby sme im zverili svoj hlas? Dokážeme zhodnotiť výsledky ich doterajšej práce, vieme aký majú charakter? Stačí nám to, že sme ju, či jeho videli niekde na televíznej obrazovke? Pravdepodobne nie.

O voličské hlasy je vidno na každom kroku veľký záujem. Uvidíme, či to bude platiť aj opačne.

RANNÉ KOLÓNY SÚ NIEKEDY DIELOM SAMOTNÝCH VODIČOV A ICH NEZNALOSTI PREDPISOV

O ranných kolónach v Bratislave sa už popísalo veľa. Riešenie je zatiaľ pomenej, prípadne sa nedajú zrealizovať okamžite. O to viac by nás malo zaujímať, ako my sami môžeme prispieť k plynulosti cestnej premávky. Jeden konkrétny príklad, kde môžu aj samotní vodiči prispieť k zlepšeniu a obmedzeniu kolón, sa odohráva každé ráno na Einsteinovej ulici pri výjazde na Prístavný most.

Každé ráno sa tu po pol ôsmej tvoria veľké zápchy, zo značnej miery spôsobené správaním vodičov smerujúcich na Apollo. Tí namiesto toho, aby

využili oba jazdné pruhy, čakajú na pripojenie sa na most Apollo iba v jednej pravej dráhe, čím zákonite kolóna narastá a zápcha nevzniká iba na danej odbočke, ale aj na frekventovanej Einsteinovej ulici, kde sú obmedzení aj tí vodiči, ktorí nemajú vôbec v úmysle smerovať na most Apollo.

Nie je to však jediný problém tohto úseku. Stáva sa pravidlom, že tí, čo čakajú na pripojenie sa na Apollo v pravom jazdnom pruhu, ak zbadajú auto blížiacie sa v ľavom jazdnom pruhu, náhle sa vyradia a snažia sa zablockovať ľavý pruh, aby im znemožnili pokračovať vo voľnom jazdnom pruhu.

„Stalo sa mi už viackrát, že náhle ma niekto z praveho pruhu zablockoval, leďva som ubrzdil. O trúbení a vulgárnych gestách ostatných čakajúcich vodičov radšej pomlčím. Raz istý chlap aj vystúpil a chcel mi to vysvetliť zoči-voči,“ zavolať nám čitateľ Branislav, ktorý je zatiaľ jedným z mála tých, čo si uvedomujú, akoby to na tomto úseku malo vyzeráť, aj z hľadiska zákona i toho ľudského. Nehovoriac o tom, že súčasný stav dáva väčšie šance aj na možné dopravné nehody, ktoré by tento úsek zablockovali úplne.

(pokračovanie na strane 4)

Využitie oboch jazdných pruhov v smere na most Apollo by čiastočne zabránilo zápcham na Einsteinovej ulici

NOVEMBROVÉ ZASTUPITELSTVO MČ BRATISLAVA- PETRŽALKA

PODPORILI DUÁLNY DOPRAVNÝ SYSTÉM

Petržalské zastupiteľstvo schválilo predbežné stanovisko k technicko-ekonomickej štúdii: Kolažová trať na území mestskej časti Petržalka. Poslanci rokovali o tomto bode takmer dve hodiny. V rozprave vystúpil aj splnomocnenec primátora pre dopravné systémy Tomáš Fabor podľa ktorého existujú 4 varianty riešenia vedenia trate - estakádny, povrchový, polozapustený a podpovrchový. Ten posledný je najdrahší, avšak podľa viacerých petržalských poslancov najmenej konfliktný a pre Petržalku najpriateľnejší. Na takéto riešenie však mesto v súčasnosti nemá peniaze.

Mestská časť Petržalka preferuje podpovrchový variant, prípadne jeho čiastočnú úpravu a skombinovanie s polozapusteným variantom. Poslanci v predbežnom stanovisku podporili duálny systém dopravného systému (elektricky aj vlaky). Zastupiteľstvo neschválilo návrh Ivety Plšekovej (SDKÚ-DS), aby bola v Petržalke vybudovaná len železničná trať, a aby sa električková trať nebudovala. Časť výstavby nosného systému by mala byť financovaná z eurofondov. Poslanci odporučili zapracovať pripomienky z diskusie do záverečného stanoviska mestskej časti ku štúdii.

PREMENOVANIE NOVÉHO MOSTU ZAMIETLI

Bratislavský Nový most by sa podľa rozhodnutia petržalských poslancov nemal premenovať na Most SNP. Na petržalský mestný úrad doručili v máji a júni žiadosti od desiatich Okresných výborov Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov s výzvou premenovať Nový most na Most SNP. Riešenia boli tri - verejná anketa o možnom premenovaní mosta (podporil napríklad Michal Belohorec z SDKÚ-DS), premenovanie mosta (odporučil starosta Milan Ftáčnik) a nepremenovanie mosta (odporučila petržalská Miestna rada). Podľa Stanislava Janotu (KDH) by v meste nemali byť dve verejné miesta pomenované po jednej udalosti. Za návrh „odporučit Mestskému zastupiteľstvu Bratislavy nemeniť názov Nový most na Most SNP“ hlasovalo 26 z 32 prítomných poslancov. Šiesti sa zdržali hlasovania.

Nový most (pôvodne Most SNP) vybudovali v rokoch 1967 až 1972 a pre jeho výstavbu bola zbúraná značná časť historického Podhradia. Ide o jednopylónový, oceľový, cestný, zaveseňý most - jediný most v hlavnom meste, ktorý nemá žiadny pilier v rieke. V roku 2001 bol vyhlásený v kategórii mostné stavby za slovenskú stavbu storočia.

(pokračovanie na str. 4)

KARLOVU VES S MLYNSKOU DOLINOU SPÁJA NOVÁ LINKA – Č. 139

Peticiou si vydupali spustenie novej linky – č. 139 - medzi Mlynskou dolinou – Cintorinom Slávičie údolie a Molecovou v Karlovej Vsi 117 obyvatelia lokality Staré grunty. Od minulého pondelku sa medzi nimi pohybuje sedem dní v týždni, v polhodinových intervaloch. Autobusy na tejto linke zastavujú neďaleko polikliniky v Karlovej Vsi, obchádzajú Základnú školu pre nevidiacich a slabozrakých na Svrčej ulici. Presúvať sa ňou môžu aj študenti, ktorí bývajú v internátnej dedinke v Mlynskej doline. Za spomínanú petíciu „môžu“ tri aktívne mamičky. „V oblasti Starých gruntov žije veľa mladých rodín s malými deťmi. Doteraz sme ich museli všade voziť autami,“ vysvetlila dôvody jej vzniku Adriana Fábryová. Sama má deväťročnú dvojčičku, ktoré vozila nielen do školy a zo školy, ale aj

na popoludňajšie krúžky. Bála sa ich púšťať bez dozoru do kopca, v zime vraj plného blata a pochybných živlov. Nezatajila ani fakt, že sa v súvislosti so spustením novej linky stretla aj s negatívnou reakciou. „Jednému pánovi napríklad nešlo do hlavy, kto bude linku využívať,“ prezradila. „Nakoniec uznal, že rodičom malých detí pomôže.“

Predseda predstavenstva Dopravného podniku Bratislava Záhradník o č. 139 povedal, že je poslednou linkou, ktorú Bratislavčanom tento rok ponúkajú. Podnety na zriadenie ďalších však dostávajú naďalej, z rôznych mestských častí. Primátor hlavného mesta Andrej Ďurkovský túto konkrétnu dokonca považuje za linku celoštátneho významu, keďže ju využívajú študenti z celého Slovenska.

Aby ste boli v úplnom obraze,

autobusy typu SOR BN 9,5 jazdia po trase Karlova Ves – Molecova, Karloveská, Líščie údolie, Staré grunty, Cintorín Slávičie údolie – Staré grunty, Svrčia, Bota-

nická, Karloveská, Karlova Ves – Molecova.

(ld)

MESTSKÍ POLICAJTI OSEDLAJÚ NOVÉ KONE POD KAPOTOU

Trinást vozidiel pribudlo pred pár dňami do vozového parku bratislavskej mestskej polície, jedenásť dostali policajné hliadky, dve kynológovia. Okrskárov je viac o tri nové motocykle, jazdecký oddiel môže používať nový príviesny vozík na prepravu koní. Nákup stál 168-tisíc eur, peniaze naň sa vyčlenili ešte vlani v rámci takzvaných VIP programov. Otázne je, či sa prírastok nejako prejaví aj v bratislavských uliciach, čo je vec, ktorá obyvateľov tohto mesta zaujíma viac ako počty nových vozidiel. Dôkazom čoho je aj výrok pani, ktorá po Primaciálnom námestí prechádzala práve v čase slávnostného odovzdávania kľúčikov. „Len aby sme tieto autá videli aj v akcii,“ vzdychla si. „Tam, kde sa nie-

čo deje.“

Vozový park Mestskej polície sa začal obnovovať ešte vlani, keď sa rozšíril o jedenásť nových vozidiel značky Škoda Roomster. Aktuálne jazdia tam zamestnaní policajti na 42 motorových vozidlách, jedno z toho je nákladné. Jedenásť ďalších si požičali od hlavného mesta.

Radosť z najnovších vozidiel netajila ani náčelníčka Mestskej polície Zuzana Zajacová. Prezradila, že tie staré, pôvodné, ktoré nahradili, boli už dosť náročné na údržbu. „Niektoré mali najazdených až 230 000 kilometrov,“ vysvetlila. Nedávno vyradený Volkswagen Transporter dokonca vyrobili ešte v roku 1992.

(ld)

Mestskej polícii slávnostne odovzdali 13 nových vozidiel

foto MK

VOLBY DO VYŠŠÍCH ÚZEMNÝCH CELKOV SA BLÍŽIA, VYPUKNE TO V SOBOTU

Ešte pár dní a obyvatelia hlavného mesta budú po štyroch rokoch opäť voliť predsedu a poslancov Bratislavského samosprávneho kraja. Rovnako ako celý zvyšok Slovenska, majú na to takmer celú sobotu - od 7. do 22. h. Ak si predsedu kraja nezvolia, 28. novembra pôjdu voliť znovu.

„To stopercentne pôjdu,“ poddelil sa koncom minulého týždňa o svoj názor Petržalčan Milan, ktorý sa pohyboval v blízkosti jazer Draždiak. S úsmevom pritom sledoval auto premiestňujúce väčší billboard s menom a číslom jedného z uchádzačov o post predsedu kraja, ľudovo povedané župana. „Sám mám niekoľkých kolegov, ktorí chcú tieto voľby odignorovať, pretože to podľa nich aj tak nemá zmysel. Deprimuje ma to, deprimuje ma to natoľko, že sám rozmýšľam o zmysle toho celého. Volebnú účasť v meste tipujem tak na 9-10 percent, neverím, že to bude dvojciferné číslo,“ povzdychol si.

Julka, ktorá sa ponáhľala na nákup do neďalekého obchod-

ného reťazca, priznala, že absolútne netuší, aký je rozdiel medzi poslancami, ktorí sedia v zastupiteľstve mestskej časti, a tými, ktorí sa uchádzajú o voličské hlasy teraz. Čo za kompetencie majú, čo riešia. „Predpokladám, že podobný problém má väčšina voličov. Napriek tomu však voliť pôjdem. Nešla by som, keby som bola chorá alebo odcestovaná, ale inak sa svojho práva nevzdám. Niekoľko si už vyberiem. Len je škoda, že podobne vyberajú mnohí, že sa nerozhodujeme na základe toho, čo o konkrétnych ľuďoch a ich (ne)schopnostiach vieme. Lenže, kto má čas popri všetkom sledovať to, zaoberať sa tým detailnejšie?“ pýta sa.

Voliči by ešte mali v súvislosti s týmito voľbami vedieť, že môžu voliť len v mieste svojho trvalého bydliska. Ak by predsa len mali nejaké otázky, nech kontaktujú miestny úrad mestskej časti, v ktorej žijú.

(ld)

Na voľby sa pýtajte na miestnych úradoch:

Čunovo – Hraničiarska 144, tel. č. 6285 0629, úradné hodiny: Po. od 8. do 12. h., potom od 13. do 17. h., St. od 7.30 do 12. h., potom od 13. do 16. h., Pia. od 7.30 do 13. h.
Devín – Kremelská 39, tel. č. 6020 2511, 6020 2517, Po. od 9. do 12. h., potom od 13. do 17. h., St. od 8. do 12. h., potom od 13. do 15. h.
Devínska Nová Ves – Novoveská 17/A, tel. č. úradné hodiny: Po. od 8. do 12. h., potom od 13. do 17. h., St. od 8. do 12. h., potom od 13. do 16. h., Štv. medzi 8. a 12. h.
Dúbravka – Žatevná 2, tel. č. 6428 2428, 6436 6618, 6436 2905, 6446 2796, úradné hodiny: Po. 8. až 12. h., St. od 8. do 12. h., potom od 13. do 17. h., Pia. od 8. do 12. h., potom od 13. do 16. h., Štv. medzi 13. a 16. h.
Jarovce – Palmová 1, tel. č. 6286 0178, stránkové dni: Po. 9. až 12. h., 12.30 až 17. h., St. 8. až 12. h., potom od 12.30 do 16. h., Pia. od 8. do 12. h.
Karlova Ves – Námestie sv. Františka 8, tel. č. 6025 9111, stránkové dni: Po. a St. medzi 8. a 17. h., Pia. medzi 8. a 13.30 h., od 12. do 13. h. je obedňajšia prestávka.
Lamač – Malokarpatské nám. 9, tel. č. 6478 1581, úradné hodiny: Po. od 10. do 12. h., potom od 13. do 17. h., St. od 8. do 12. h., potom od 13. do 17. h., Štv. od 8. do 11. h.
Nové Mesto – Junácka 1, tel. č. 4925 3111, stránkové hodiny: Po. a St. medzi 8. a 12. h., potom od 13. do 17. h., Pia. od 8. do 12. h.
Petržalka – Kutlíkova 17, tel. č. 6828 6 500, úradné hodiny: Po. od 8. do 12. h., potom od 13. do 17. h., St. od 8. do 12. h., od 13. do 16.30 h., Pia. medzi 8. a 12. h.
Podunajské Biskupice – Trojičné nám. 11, tel. č. 4524 8088, 4524 8469, 4525 7900, úradné hodiny: Po. medzi 8. a 11.30 h., potom od 12.30 do 17. h., St. od 7.30 do 11.30 h., potom od 12.30 do 16.30 h., Pia. od 7.30 do 11.30 h.
Rača – Kubačova 21, tel. č. 4911 2411, úradné hodiny: Po. a St. medzi 8. a 12. h., potom od 13. do 17.30 h., Pia. medzi 7.30 a 12. h.
Rusovce – Vývojová 8, tel. č. 6820 7011, stránkové hodiny: Po. od 8. do 12. h., potom od 13.30 do 17. h., St. od 8. do 12. h., potom od 13. h. do 15.30 h., Pia. od 8. do 12. h.
Ružinov – Mierová 21, tel. č. 4828 4111, 4333 1276, 4333 1284, 4333 5684, úradné hodiny: Po. od 8. do 17. h., Ut. do 16. h., St. do 16.30 h., Štv. do 14. h., Pia. do 12. h.
Staré Mesto – Vajanského nábrežie 3, tel. č. 5924 6111, úradné hodiny: Po. a St. medzi 8. a 12. h., potom od 12.30 do 17. h.
Vajnory – Rovnícka 109, tel. č. 4822 4448, 4870 0380, 4371 2280, stránkové hodiny: Po. až St. medzi 8. a 12. h., potom od 13. do 17. h., Pia. medzi 8. a 12. h.
Vrakuňa – Šíravská 7, tel. č. 4020 4803, úradné hodiny: Po. medzi 7.45 a 12. h., potom od 13. do 16.45 h., St. medzi 7.15 a 12. h., potom od 13. do 16.15 h., Pia. od 7.15 do 10. h.
Záhorská Bystrica – Námestie Rodiny 1, tel. č. 6595 6110, stránkové hodiny: Po. a St. medzi 8. a 17. h.

Z NOVEMBROVÉHO ZASADNUTIA STAROMESTSKÉHO MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA

Staromestskí poslanci prerokovali na svojom zasadnutí v utorok 3. novembra 20 bodov programu. Okrem iného schválili poskytnutie dotácií občianskym združeniam, predaje viacerých bytových a nebytových priestorov i Plán zimnej služby na sezónu 2009/2010. Na vedomie zobrali projekt revitalizácie Pisztoryho paláca na Štefánikovej ulici.

POMÔČŤ BY MAL ŠTÁT AJ SAMOSPRÁVA

Na zasadnutie staromestského miestneho zastupiteľstva prišli v úvode rokovania viacerí nájomníci z reštituovaných domov v Starom Meste, aby opäť upozornili na svoje problémy s bývaním. Aj v ich mene vystúpila poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky Katarína Tóthová (LS-HZDS), ktorá uviedla, že to nie je len problém štátu, ale aj samosprávy. Apelovala preto na poslancov, aby problém riešili. Nájomcovia z reštituovaných domov by mohli podľa nej napríklad zís-

kať byty po neplatičoch. Odporučila tiež prebudovanie vhodných nebytových priestorov na byty s regulovaným nájomným. Martin Borguľa (SMER-SD) opäť predložil návrh, ktorý by umožňoval rekolaudáciu nebytových priestorov na bytové. Tento svoj návrh predloží do jednotlivých komisií, ktoré by k nemu mali zaujať stanovisko. Potom sa budú materiálom zaoberať poslanci na najbližšom - decembrovom zasadnutí zastupiteľstva.

STARÉ MESTO PREDALO NEHNUTELNOSTI ZA TAKMER 3 MILIÓNY EUR

Staromestské zastupiteľstvo schválilo predaj 7 bytov a 5 nebytových priestorov v hodnote takmer 3 milióny eur. Najviac peňazí (viac ako 2 milióny eur) získa Staré Mesto za nebytové priestory s výmerou 840 štvorcových metrov na Gorkého 1 od súčasného nájomcu - spoločnosti McDonald's Slovakia.

Hlasovanie - PRÍTOMNÝCH: 29 poslancov, ZA: 21, PROTI: 2, ZDRŽALO SA: 6.

Súčasný nájomca - spoločnosť Parto, spol. s r. o. - získa nebytové priestory s výmerou takmer 300 štvorcových metrov v suteréne na Gorkého 15 za takmer 318 000 eur.

Hlasovanie - PRÍTOMNÝCH: 26 poslancov, ZA: 18, PROTI: 2, ZDRŽALO SA: 6.

Rovnako súčasný nájomca - firma KAMPEX trade, spol. s r. o. - získa nebytové priestory s rozlohou vyše 210 štvorcových metrov na Klariskej 10 za takmer 240 000 eur.

Hlasovanie - PRÍTOMNÝCH: 29 poslancov, ZA: 22, PROTI: 2, ZDRŽALO SA: 5.

„ZREKONŠTRUOVALI“ MIESTNU RADU

V závere rokovania v bode „Rôzne“ poslanci schválili zmeny v zložení Miestnej rady, ktoré inicioval Demokratický klub (DK). Podľa Mariána Procházku z tohto klubu totiž zloženie rady neodráža po vzniku DK aktuálne zastúpenie politických síl v miestnom parlamente. Zároveň sa vzdal členstva v rade, do ktorej bol zvolený za SDKÚ-DS. Poslanci tiež rozhodli o zvýšení počtu „radných“ zo 7 na 8. O členstvo v rade prišli na základe

de hlasovania poslancov Sven Šovčík (SDKÚ-DS) a Helga Jančovičová (prestúpila z DK do klubu OKS a nezávislých). Rozhodnutie Ondreja Dostála (OKS) vzdať sa členstva v miestnej rade však zastupiteľstvo nepodporilo. Za nových členov miestnej rady boli zvolení - Ján Mackovič, Jana Španková (obaja z DK) a Radoslav Števík (NF). Staronovým členom sa stal Marián Procházka (už za DK).

PRED SLOVENSKÝM NÁRODNÝM MÚZEOM PRIBUDNE SOCHA T. G. MASARYKA

Starosta Andrej Petrek informoval poslancov o zámere rekonštrukcie pamätníka česko-slovenskej štátnosti pred budovou Slovenského národného múzea na Vajanského nábreží. Na takmer pätnásť metrov vysokom pylóne bola umiestnená bronzová plastika leva podopierajúceho štátny znak bývalého Československa. Tú však premiestnili na námestie pred novou budovou Slovenského národného divadla.

Pylón pred múzeom by mala nahradiť socha T. G. Masaryka na 2,5 metrovom podstavci, ktorá je v depozite Múzea mesta Bratislavy. Stať by sa tak malo 7. marca 2010 - v deň 160. výročia narodenia prvého československého prezidenta. Odhadované náklady na osadenie sochy sú približne 15 000 eur. O podrobnostiach budú staromestskí poslanci rokovať na decembrovom zasadnutí.

PISZTORYHO PALÁC SA BUDE REKONŠTRUOVAŤ

Staromestské zastupiteľstvo zobralo na vedomie „Projekt revitalizácie Pisztoryho paláca“ na Štefánikovej ulici. Viacerí poslanci predložili návrh, ktorý by umožňoval rekonštrukciu. Všetci sa však zhodli, že palác je potrebné revitalizovať. Zastupiteľstvo preto poverilo prednostu miestneho úradu Olivera Paradeisera predložiť na decembrové zasadnutie projekt rekonštrukcie paláca doplnený o predbežný rozpočet nákladov na rekonštrukciu. Podľa Svena Šovčíka (SDKÚ-DS) ide o projekt v súlade s koncepciou staromestskej kultúrnej politiky. Objekt by

sa mal rekonštruovať postupne a po oprave strechy, vybudovaní sociálnych zariadení a oprave elektroinštalácie by sa už na budúci rok v budove mohli začať niektoré naplánované aktivity. Bohdana Machajová (DK) ocenila, že samospráva chce objekt zrekonštruovať a nie predať. Pisztoryho palác (známy aj ako bývalé Leninovo múzeum) slúžil posledných päťdesiat rokov ako výstavný priestor s tematickou kinosálou. Staromestská samospráva ho chce prebudovať na kultúrne centrum s divadelnou sálou, hudobnou kaviarňou, pohybovým štúdiom i reprezentatívnymi priestormi.

Bývalé Leninovo múzeum nebudú predávať, ale rekonštruovať

V HISTORICKOM JADRE SOLIŤ NEBUDÚ

Staromestské zastupiteľstvo schválilo Plán zimnej služby na sezónu 2009/2010. Údržbu vyše 63 kilometrov komunikácií tretej a štvrtej triedy bude samospráva od polovice novembra do konca marca budúceho roka zabezpečovať dodávateľsky - prostredníctvom VEPOS - Bratislava. Tá bude mať k dispozícii 62 pracovníkov, 2 sypače, 5 traktorov s radlicou a 5 mulťikár. Na základe rozhodnutia poslancov bude zimná údržba komunikácií v historickom jadre zabezpečená bez použitia soli. Do budúcnosti by sa tiež podľa starostu Andreja Petreka mali rozširovať zóny, kde sa bude sneh odvážať a nie soliť. Riešením je aj používanie ekosoli.

SCHVÁLILI ĎALŠIE DOTÁCIE

Staromestské zastupiteľstvo schválilo poskytnutie dotácií pre 7 subjektov vo výške 4400 eur.

- Filmový klub Nostalgia dostane 400 eur na Lesné kino Nostalgia.

- LÚČ - vydavateľské družstvo získa 1000 eur na vydanie publikácie Dóm svätého Martina - posolstvo bratislavskej katedrály.

- Občianske združenie Svätý Jakub bude môcť využiť 1400 eur na terénnu opatrovateľskú službu, prepravnú službu a rozvoz stravy pre občanov Starého Mesta.

- Jednota dôchodcov na Slovensku - Okresný výbor Bratislava 1 bude môcť využiť 500 eur na vydanie zberky básní „Šepot čierneho srdca“, na svoje aktivity i na organizovanie jubilejných osláv pre seniorov. Jednota dôchodcov na Slovensku - základná organizácia 7 so sídlom na Gaštanovej 19 dostane na svoju činnosť 300 eur.

- Klub mnohohetných rodín dostane na projekt „Mama konečne si odýchni“ 500 eur.

- Rodinný klub Opice získa na svoju činnosť 300 eur.

ROZHOVOR

s predsedom
finančnej komisie
**MARIÁNOM
PROCHÁZKOM**

ZISK Z PREDAJA PÔJDE DO ŠKÔL

Do staromestského rozpočtu pribudne zaujímavá čiastka z predaja viacerých lukratívnych nehnuteľností v centre mesta. Zaujímalo nás preto, na čo milióny eur samospráva použije, ale aj to, prečo sa zbavuje takéhoto majetku. Rozpráva-li sme sa s predsedom finančnej komisie miestneho úradu Mariánom Procházkom (Demokratický klub).

Prečo sa Staré Mesto rozhodlo zbaviť týchto nehnuteľností?

Na predaj odporúčame vylúčne tie nehnuteľnosti, ktoré nie je možné efektívne využívať z hľadiska zabezpečenia príjmov MČ, a zároveň ich MČ ani nepotrebuje pre plnenie svojich vlastných úloh. Sú to nehnuteľnosti vo veľmi zlom technickom stave, niekedy až ohrozujúcom zdravie a životy občanov (Obchodná 7, Klariská 10). V súčasnom stave je pritom vylúčené ich prenajať. Ďalej sú to nehnuteľnosti na ktorých viaznu zmluvy o prenájme na dobu určitú na desiatky rokov s pevne stanoveným nájomným, kde zmluva neumožňuje jednostranne meniť podmienky (nie je možné zvýšiť nájomné). Boli uzavreté v dávnych dobách a výška nájomného ani zďaleka neodráža súčasnú realitu. Pre MČ je omnoho efektívnejšie takéto nehnuteľnosti predať za predpokladu dosiahnutia reálnych cien na trhu nehnuteľností. Pre ilustráciu predajná cena za jeden meter štvorcový nehnuteľnosti na Gorkého 1 dosiahla výšku skoro 60-ročného prenájmu.

Ako plánujete naložiť s týmito prostriedkami?

Máme kam investovať. Hlavnou prioritou, ktorú sme si stanovili v tomto a budúcom roku, je Program obnovy budov škôl a školských zariadení. Tieto budovy sme dostali od štátu v značne zdevastovanom stave. Peniaze, ktoré sa každoročne na školské budovy dávajú, ledva stačili na odstraňovanie havárií. Ak rodičia chceli, aby sa ich deti pohybovali v aspoň trochu slušnom prostredí, museli sa na to vyzbierať.

Cítiac zodpovednosť za zdravý vývoj našich detí, zmenili sme prístup. Naším cieľom je dať školské budovy postupne do 100 % poriadku a naďalej ich v poriadku udržiavať. Nechceme sa ďalej vyhovárať na štát, ani na to, že nemáme peniaze. Najmä, keď ich máme vo forme zdevastovaného a neefektívneho majetku. Ak sa budeme o budovy pravidelne starať, ušetria sa tým aj finančné prostriedky do budúcnosti. Oprava tečúcej rýny za pár eur dnes, nám ušetrí pár tisíc na opravu fasády zajtra.

Peter Kimijan

(rm)

(pokračovanie zo str. 2)

V PETRŽALKE OTVORIA NOVÚ MATERSKÚ ŠKOLU

Petržalské zastupiteľstvo od súhlasilo návrh na zriadenie sedemtriednej materskej školy na Fedinovej ulici od septembra budúceho roka. Poslanci zároveň schválili zriadenie plnohodnotnej školskej jedálne ako aj vykurovanie objektu vlastnou plynovou kotolňou. Rekonštrukcia budovy, vo výške takmer 330 000 eur, bude financovaná z úverových zdrojov. Náklady na opravy, zariadenie a prevádzkovanie sa budú riešiť v budúcoročnom rozpočte mestskej časti Bratislava - Petržalka. Zastupiteľstvo poverilo prednostu Miestneho úradu Mariána Miškanina vypracovaním koncepcie racionalizácie školských jedální.

V DÚBRAVKE PRIBUDNE URNOVÝ HÁJ I STACIONÁR PRE SENIOROV

Pri kostole sv. Kozmu a Damiána v Dúbravke vybudujú urnový háj s približne 1800 miestami. Súčasťou projektu bude aj kolumbárium – hrobové miesta pre urny. S výstavbou sa začne na budúci rok. Práce sú rozdelené na niekoľko etáp. Prví zosnulí by sa tam mohli pochovávať podľa plánov mestskej časti už v roku 2010. Prednosta miestneho úradu František Guth má do konca roka zabezpečiť výberové konanie na dodávateľa stavby a následne s víťazom podpísať zmluvu.

Dúbravské miestne zastupiteľstvo schválilo aj zámer na zriadenie denného stacionára pre štyroch až šiestich seniorov. Mestská časť ho chce vybudovať v trojizbovom byte na Bagarovej 22.

(rm)

BRATISLAVČANIA ŽIJÚ V NAJHLUČNEJŠOM HLAVNOM MESTE EURÓPY

Už je to raz tak, Bratislava sa môže pochváliť jedným smutným prvenstvom. Z výskumu Európskej agentúry pre životné prostredie (EEA) totiž nedávno vyplynulo, že je najhlučnejším európskym hlavným mestom. Nadmernému hluku je v Bratislave vystavená viac ako polovica obyvateľov - hrozivých 55 percent.

„Dominantným zdrojom hluku je tu cestná doprava, najproblematickejšie sú úseky na Lamačskej, Pražskej, Šancovej, Trnavskej, Račianskej, Bajkalskej, Prievozskej, Gagarinovej a v okolí diaľnice D2,“ prezradila Katarína Nosálová, hovorkyňa Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava. V týchto častiach mesta sa podľa nej hodnoty hlučnosti pohybujú okolo 70 decibelov cez deň, v noci klesajú iba o dva až päť decibelov.

Hlučno je aj pri hlavných dopravných ťahoch v Petržalke – a podľa Nosálovej opodstatnene – sťažujú obyvatelia Karpatského námestia v Rači, ktorí bývajú kúsok od električkovej trati. Podobné problémy majú Bratislav-

čania, žijúci neďaleko Hlavnej vlakovkej stanice a v oblasti Krasňan, kde hodnoty hluku prekročujú prípustné hodnoty až o desať decibelov. „Najviac sťažností sa však týka takzvaného vnútorného hluku, ktorý vzniká v budovách alebo v ich blízkom okolí,“ doplnila Nosálová.

Európska agentúra pre životné prostredie sa v rámci výskumu zamerala na mestá s počtom obyvateľov nad 250-tisíc v devätnástich štátoch Európy. Predložili jej detaily k cestnej, leteckej a železničnej doprave na svojom území. Tá na ich základe zistila, že až 41 miliónov ľudí, ktorí vo vybraných mestách žijú, deň čo deň znáša nadmerný hluk v hodnote 55 decibelov (do 55 decibelov ide o hluk nižších intenzít, 50-60 decibelov - hluk v dave, preplnenej

Bratislava je údajne hlučnejšia ako Praha a Paríž

miestnosti). Mimochodom, Bratislava predbehla aj na prvý pohľad možno hlučnejšiu Prahu alebo Paríž.

Ešte väčšiemu hluku, nad 70 decibelov (70 decibelov - hluk v rušnej križovatke, 80 decibelov - zvuk vlaku) je vystavených 3,6 milióna obyvateľov zo skú-

maných miest. To sa môže časom negatívne odraziť aj na ich zdraví, pričom už aj dlhotrvajúci hluk na nízkej úrovni môže vyvolať vysoký krvný tlak alebo poruchy spánku, dokonca poznačiť medziľudskú komunikáciu.

(ld)

RANNÉ KOLÓNY SÚ NIEKEDY DIELOM SAMOTNÝCH VODIČOV A ICH NEZNALOSTI PREDPISOV

(pokračovanie zo str. 1)

Oslovili sme preto v tejto súvislosti aj dopravného experta Jána Bazovského, ktorý podobné situácie rieši denne. „To, že ľudia čakajú iba v pravom pruhu by som nenazval prílišnou disciplínou, ale skôr prehnanou opatrnosťou, nakoľko sa možno boja, že keď sa na konci dané pruhy zlučujú, že ich tí napravo nepustia. Máme na to však zákon, ktorý jasne hovorí, ako sa majú vodiči správať

a že sú povinní striedavo pustiť pred seba autá zo zanikajúceho pruhu. Nevidím preto dôvod, aby vodiči neobsadili oba jazdné pruhy, ktoré sú rovnocenné. Tým by výrazne zlepšili plynulosť cestnej premávky nielen v tomto výjazde, ale výrazne by sa predišlo zápche ľavého pruhu na Einsteinovej ulici v smere od Incheby. Z praxe však vieme, že tzv. zipsovanie robí našim vodičom stále problémy a neradi púšťajú pred seba niekoho,“ uviedol Bazovský.

S problematikou sme sa obrátili na Krajský úrad dopravy v Bratislave a následne na magistrát hlavného mesta. Podľa Viery Šteckovej z Krajského úradu dopravy je most Apollo, ako aj jeho vetvy, zaradený do cestnej siete miestnych komunikácií I. triedy, pre ktoré je zo zákona cestným správny orgánom ako aj správcom obec, čiže magistrát hlavného mesta. Tam sme sa dozvedeli, že tento podnet zobrali na vedomie a na najbližšej dopravnej komisii ho

prerokujú s kompetentnými. O výsledku budeme informovať v najbližšom čísle.

Zatiaľ nám ostáva iba veriť, že na tomto i podobných kritických úsekoch počas rannej špičky dokážu vodiči pomôcť sami sebe a nebudú sa držať hesla, že keď čakajú oni, nech čakajú aj ostatní – nech to stojí, čo to stojí – hoci pravidlá cestnej premávky nie sú na ich strane.

(pk)

INZERCIA

Chcem

Staré mesto pre život

VOĽTE Č. 2

Ing. Martin Borguľa

Povedzte mi čo Vás trápi, som tu pre Vás: 0905 803 527

Kandidát na poslanca Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja za volebný obvod č. I, Staré Mesto za koalíciu SMER - sociálna demokracia, Ľudová strana - Hnutie za demokratické Slovensko, Strana zelených Slovenska, Hnutie za demokraciu

ZO ZASADNUTIA MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – KARLOVA VES

KARLOVOVEŠŤANIA NOSIA ODPAD AJ TAM, KAM NEMAJÚ

Odmeňovať správcov bytových domov, ktorí by v ich blízkosti spustili výstavbu kontajnerových stojísk, sa rozhodli karloveskí poslanci. Odmeňovať v praxi znamená, že by na to dostali finančný príspevok. Tým správcom, ktorí by sa záležitosťou nezaoberali, hrozila by pokuta. Prednosta miestneho úradu Albert Liptovský informoval, že sa už do toho pustili aj iné mestské časti. Aktuálne sa veci majú tak, že sa Karlovovešťania sťažujú na podivné rozmiestnenie kontajnerov. Poslančka Monika Valentovičová pripustila, že to s tým správcovským príspevkom považuje za dobrý nápad, obáva sa však, že to niektorým možno nepôjde tak ľahko, vybudovať také stojisko do dvanástich mesiacov od doručenia výzvy. „Pokutovať nebudeme všetkých, pokutovať budeme len po doho-

de,“ zareagoval Liptovský. „Takéto prípady budeme riešiť individuálne,“ doplnila ho starostka Iveta Hanulíková. Poslanec Ján Horecký sa vzápätí prihovaril za to, aby sa ľuďom vysvetlilo, ako si to majú celé zorganizovať. Hanulíková prisľúbila, že zorganizuje stretnutie, kde im všetko vysvetlí. „Pri vchodoch na Jamnického 10 a 12 síce je uzatvárateľné a ohradené stojisko na kontajnery, odpad tam však nosia aj iní,“ pridal sa ešte poslanec Branislav Borovský. „Domáci za to nemôžu, a predsa im hrozia sankcie, čo s tým?“ Hanulíková povedala, že je na správcov bytových domov, aby si to odkontrolovali, a že čas ukáže, ako sa veci budú vyvíjať. „Materiál sa dá vždy doplniť,“ konštatovala. „Neriešme to do detailov, začnime,“ vyzval kolegov Liptovský.

S PSÍČKAMI CHCÚ POLICAJTI ZATOČIŤ V RÁMCI AKCIE DUNČO

Predovšetkým psíčkarov riešili poslanci v súvislosti so správou okresnej stanice Mestskej polície Bratislava IV. Zhodli sa na tom, že mestská časť je plná psích výkalov, že už nie je miestami kam stúpiť. Starostka Iveta Hanulíková povedala, že nezodpovedných majiteľov psov, ktorí po svojich miláčikoch nezbierajú to, kvôli čomu s nimi musia von, by možno vystrašili vyššie pokuty. Od Dima Doktorova, zástupcu mestských policajtov a okrákára, sa však dozvedela, že to zákon neumožňuje, že výška blokové pokuty sa môže pohybovať len v rozmedzí od 5 do 33 eur. Hanulíková na to zareagovala návrhom, nech aspoň počas svojich obchádzok pravidelne chvália tých Karlovovešťanov, čo to robia. Vzápätí sa do diskusie zapojili ďalší poslanci, ktorí poukazyvali na nedostatok vrecúšok, ktoré majú byť venčiacim psíčkarom k dispozícii. Niektorí ľudia ich vraj berú svojim deťom, ktorým do nich potom baliu desiaty. Najnedisciplinovanejšími psíčkarimi na Dlhých dieloch sú podľa niektorých členov zastupiteľ-

stva majitelia bojových plemien, ktorých je tam stále viac, a tie veľké kopy po nich neupratujú. Starostka na nedostatok psích vrecúšok reagovala konštatovaním, že ich pravidelne dopĺňajú. Tým, ktorí ich berú pre svoje deti, nech sa vysvetlí, že na to nie sú určené, na tom sa zhodli viacerí. Od Hanulíkovej si ešte zastupiteľstvo na túto tému vypočulo, že sa časom plánuje vybudovať areál s malými hracími prvkami pre psov, ktorý by bol oplotený, psy by sa tam hrali, a majitelia by si za ten čas mohli prečítať texty na rozmiestnených tabuliach. Dočítali by sa, aké je dôležité, aby za svojich psov platili poplatky a upratovali po nich. Viac neporiadnych psíčkarov vraj pochyťajú budúci mesiac v rámci ďalšieho pokračovania akcie Dunčo, tentoraz prísnejšej. V októbri v tomto smere nepokutovali nikoho. K bezdomovcom, popíjajúcim na verejnosti, Doktorov povedal, že by ich aj pokutovali, ale tí tú hotovosť tak či tak nikdy nemajú, čo z toho robí začarovaný kruh.

KARLOVOVESKÉ NÁBREŽIE CHCÚ POMENOVAŤ PO LUBOMÍROVI KADNÁROVI

Po poslednom stretnutí poslancov je jasné, že z priestoru pozdĺž Karloveského ramena nebude Kadnárova ulica. Tá už totiž v Bratislave existuje - od roku 1954 v Rači. Karloveskí poslanci sa však rozhodli, že to nevzdajú, a budú listom žiadať mestské zastupiteľstvo, aby sa záležitosťou ďalej zaoberalo. Namiesto Kadná-

rovej ulice by podľa nich spomínané územie mohlo byť Nábřežím Lubomíra Kadnára. Ten dlhé roky viedol Slovenský zväz rýchlostnej kanoistiky a bol čestným členom Slovenského olympijského výboru. Pred rokom zomrel.

(ld)

Presadia karloveskí poslanci Nábřežie Lubomíra Kadnára?

POHÁDALI SA O NÁJOMNÝCH BYTOCH

Búrliвая diskusia sa medzi poslancami a starostkou Ivetou Hanulíkovou rozpútala v súvislosti s nájomnými bytmi mestskej časti. Moniku Valentovičovou napríklad zaujímalo, či sa žiadosti o pridelenie takého bytu vybavujú postupne. Luboslav Kašuba z referátu legislatívno-právneho a súdnych sporov na to zareagoval, že v súvislosti s podanými žiadosťami sa najprv rieši, či sú pravdivé, potom o nich rozhoduje starostka. Hanulíková povedala, že sa k nej dostávajú len prípady, ktoré spĺňajú všetky podmienky. Valentovičová vzápätí spomenula prípad rodiny, ktorá žije na internáte, žiadosť o pridelenie nájomného bytu si podala už pred časom, a dodnes sa im nikto nezval. Alexandra Húsková zase vie o prípadoch, keď sa k takému bytu dostali ľudia v produktívnom veku, ktorí na to nie sú odkázaní. „To je podozrivé,“ konštatovala. Zaujímalo ju preto, kto je členom komisie, ktorá byty prideliuje. Od Hanulíkovej sa dozvedela, že prednosta a dvaja zamestnanci miestneho úradu. „Prečo tam nie sú poslanci?“ nechápal Martin Berta. Podľa neho tam byť majú, aby boli rozhodnutia transparentné. „Aké všeobecne záväzné nariadenie to káže?“ položila mu protiotázku starostka. Chcela vedieť, ako to bolo v Karlovej Vsi, kým ju nevedla. „Bola si tiež poslankyňou, v meste o tom napríklad rozhodujú poslanci, nech sa to preniesie aj sem,“ zareagoval Berta. „Postupujem v zmysle všeobecne záväzného nariadenia,“ povedala Hanulíková. Podľa nej sa nikdy predtým v zastupiteľstve nerozhodovalo o bytoch, rozhodoval o tom sám starosta, ona si zriadila poradnú komisiu. Do diskusie sa zapojil ešte poslanec Róbert Kadnár, ktorý povedal, že zoznam priateľov a príbuzných by mal byť pri pridelení bytov na poslednom mieste, a že by sa problematikou mali začať vážne zaoberať.

INZERCIA

ČO SKUTOČNE POTREBUJEME?

Vážení spoluobčania,

doba, v ktorej žijeme nie je ľahká. Ekonomika citelne spomalila, práce pre ľudí je menej, prichádzajú finančné problémy. Kríza však priniesla do našich životov aj uvedenie si významu skutočných hodnôt, na ktorých stoja naše životy, životy našich rodín i celej spoločnosti.

Dnes preto nie je priestor ani čas pre politické konflikty. V Bratislavskom kraji musíme dokázať spojiť sily, dohodnúť sa na prioritách a hľadať rozumné riešenia. **SPOLUPRÁCA** ľudí, ktorým leží na srdci osud nášho regiónu.

Do popredia by sme mali dať hodnotu akou je spoločenská **SÚDRŽNOSŤ**. Keď tí silnejší budú pomáhať slabším. Keď samosprávny kraj bude omnoho citlivejšie pristupovať k individuálnym potrebám svojich obyvateľov. Keď dokážeme šetriť a efektívne hospodáriť, aby sme mali financie na to najpotrebnejšie.

STABILITA Bratislavského samosprávneho kraja nám všetkým musí dať istotu, že dokáže aj v zložitých podmienkach garantovať **SPOLAHĽIVOSŤ** všetkých služieb, ktoré poskytuje svojim občanom, najmä v oblasti školstva, sociálnych vecí a zdravotníctva.

Náš krásny kraj má veľkú šancu úspešne prekonať krízu. Aby sme zostali najprosperujúcejším regiónom Slovenska. Ak dokážeme zhodnotiť potenciál nášho regiónu, budeme si vážiť aktívnych a pracovitých ľudí, ak budeme zodpovedne hospodáriť a pomáhať všetkým, ktorí to potrebujú.

Dobrý župan to dokáže presadiť.

S úctou,
Mgr. PhDr. Branislav Záhradník

Branislav Záhradník

ANGLIČTINA PRE DETI S MORTIMEROM

Ovládanie angličtiny sa v súčasnosti stalo už nevyhnutnosťou. Jazyková škola Mortimer-English Club okrem kurzov angličtiny pre dospelých ponúka aj špeciálny program výučby angličtiny pre deti od 2 do 10 rokov. Majiteľka jazykovej školy Mgr. Iveta Žňavová odpovedá na niekoľko otázok ohľadom kurzov určených práve pre deti.

Kurzy angličtiny ponúkate pre deti už od dvoch rokov. Nie je to príliš skoro?

Určite nie. V tomto veku má detský mozog najlepšiu schopnosť osvojiť si rôzne jazyky prirodzeným spôsobom presne tak, ako sa dieťa učí materinský jazyk. Dieťa v tomto veku má špeciálnu schopnosť osvojovať si cudzí jazyk bez námahy. Čím je dieťa staršie, tým musí vynaložiť viac úsilia na zvládnutie cudzieho jazyka.

V čom spočíva podstata koncepcie výučby angličtiny pre najmenších?

Koncepcia výučby angličtiny pre najmenších, ale aj pre staršie deti, je založená na striedaní rôznych aktivít počas vyučovacej hodiny. Hodiny sú plné hier, pesničiek, pohybových aktivít, čo umožňuje udržať si pozornosť detí počas celej hodiny. Deti sa učia angličtinu nenútené a s množstvom zábavy. Najväčší dôraz kladieme na porozumenie a rozprávanie.

Prebieha celá hodina len v angličtine?

Prevažná časť hodiny prebieha v angličtine, pričom používame rôzne obrázky a gestá na vysvetlenie jednotlivých slov. Pri vysvetľovaní zložitejších slov, alebo pravidiel hier používame tzv. sendvičovú metódu, kde vyslovíme slovo po anglicky, potom po slovensky a opäť po anglicky. Deti sa veľmi rýchlo naučia porozumieť jednotlivým príkazom a vedia, čo od nich učiteľ požaduje.

Koľko trvá vyučovacia hodina pre deti a koľko detí je v skupine?

Vyučovacia hodina pre deti trvá 45 minút. V skupine „Angličtina pre najmenších (2-4 roky)“ je 4-6 detí. Hodinu angličtiny absolvujú s deťmi aj ich rodičia. V skupine „Angličtina pre deti (4-10 rokov)“ je 4-8 detí. Na hodine sú deti bez rodičov.

Ako často otvárate nové kurzy?

Nové kurzy otvárame aj v priebehu roka. Akonáhle sa nazbiera dostatočný počet záujemcov na otvorenie novej skupiny, kurz otvoríme. Pre deti a ich rodičov robíme aj ukázkové hodiny, kde môžu vidieť, ako prebiehajú hodiny angličtiny a zároveň môžu získať odpovede na otázky, ktoré ich zaujímajú. V prípade záujmu nás stačí kontaktovať na e-mailovú adresu info@mortimer-englishclub.sk alebo telefonicky na číslach 02 526 236 22, 0948 100 991.

Mortimer
English Club
www.mortimer-englishclub.sk

Dvojtýždenník Bratislavský kurier vydáva Staromešťan, s.r.o. Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, E-mail: redakcia@bakurier.sk, tel. č.: 02/ 544 377 81 Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Adresa redakcie: Ventúrska č. 4, 811 01 Bratislava. Tlač: Versus, a.s. Bratislava, www.versusprint.sk Distribúcia: bezplatne do všetkých domácností a firiem v Bratislave. Registrované MK SR: EV3820/09.

MESTO CHCE PRILÁKAŤ AJ TURISTOV ZO ŠKANDINÁVIE

Nálety na internet sa chystá urobiť Bratislava, aby na seba upozornila ďalších potenciálnych turistov. „Do konca roku chceme mať základné profily na sociálnych sieťach typu Facebook, možno Twitter, čo je aktuálny trend v oblasti komunikácie a propagácie. Chceme ísť tam, kde sú ľudia, opačne to nefunguje,“ vysvetľuje Milan Vajda, vedúci oddelenia marketingu a cestovného ruchu na magistráte. Viac ako rok pred majstrovstvami sveta v hokeji, ktoré sa uskutočnia práve v slovenskom hlavnom meste, majú špeciálny záľusk na obyvateľov Škandinávie. Akcia medzinárodného významu môže celkovo pomôcť turizmu, očakáva sa prílev fanúšikov z Česka, Rakúska, Nemecka, a v prípade postupu aj Maďarska.

S tohtoročnými štatistikami ešte môžu zamávať vianočné trhy a oslavy príchodu nového roku. Ten sem prichádza vítať 12 až 15-tisíc hostí zvonku, a to nielen zo susedných krajín, ale aj z Chorvátska, Slovinska, Talianska alebo z Veľkej Británie. Isté je, že v porovnaní s rokom 2008 došlo v Bratislave za prvý polrok 2009 k štrnásťpercentnému poklesu počtu prenocovaní. „Za leto ešte čísla nemáme,“ informuje Vajda a dodáva, že keby ho mal hodnotiť len na základe počítov, bolo dobré. Nepredpokladá síce, že sa čísla v druhom polroku budú od toho prvého veľmi líšiť, trochu vylepšiť to však vraj môže október. Keď sa počas World Dog Show ubytovanie nedalo zohnať bližšie ako za Piešťanmi, a keď sem neformálne stretnutie ministrov obrany NATO dotiahlo 1 200 za-

hraničných hostí vrátane 400 akreditovaných novinárov. Do štatistik sa, mimochodom, dostávajú len tí, ktorí tu strávia aspoň noc, čo ale rozhodne nie sú všetci, ktorí Bratislavu navštívia. Ročne sem napríklad po Dunaji „pripláva“ približne 400 000 turistov. Tí si síce dajú len kávičku na Hlavnom námestí, kúpia si nejaký suvení, pre turizmus sú však dôležití.

Do roku 2008, ktorý bol v histórii hlavného mesta rekordným, bratislavské čísla z hľadiska zahraničného turizmu len stúpali. „S tohtoročným poklesom sme počítali, klesli všetky mestá,“ tvrdí Vajda. „Všetky išli dolu o tých päť až dvadsať percent, tých našich 14 percent preto odzrkadľuje aktuálny stav v európskom mestskom turizme,“ doplní. S výnimkou rakúskeho Eisenstadtu a Linzu, to prvé ťaží z medzinárodného roku Josepha Haydna, druhé je tento rok Európskym hlavným mestom kultúry. Za poklesom vidí Vajda jednoznačne ekonomickú krízu. „Mestá, vrátane Bratislavy, profitovali v posledných rokoch na rozmachu mestského turizmu. Teraz, v čase globálnej krízy, keď si už priemerný Európan na nejakú dovolenku našetrí, ide skôr k moru, do hôr. Ak si má niečo odpustiť, odpustí si práve tie predĺžené víkendy v mestách.“ Navyše, Bratislava podľa neho nikdy nebude miestom, kam by turisti vyrážali na svoju hlavnú dovolenku. „Nie je na to ani stavaná, ani nemáme také ambície.“ Na základe výsledkov vlnaššieho marketingového prieskumu, ktorý pre nich robila IMP Consulting, sa preto chcú za-

foto MK

merať predovšetkým na spomínané predĺžené víkendy a na kongresový turizmus.

Z prieskumu, ktorý sa opieral o hlasy 825 zahraničných návštevníkov a 1 100 slovenských hostí odinakaľ, vyplynulo aj veľa ďalších vecí. Napríklad, že ak tu turisti niečo oceňujú, tak to, že najdôležitejšie kultúrne a historické pamiatky si môžu obísť peši – a ani to netrvá dlho. Krajínami, ktoré kraľujú bratislavským štatistikám z hľadiska prenocovaní, sú už roky Nemecko, Česko, Veľká Británia, Poľsko, Rakúsko, Francúzsko a Taliansko. Zatiaľ čo turistov odtiaľ pricestovalo tento rok menej, prišlo viac Poliakov. Tohtoročné štatistiky okrem krízy podľa Vajdu čiastočne ovplyvňuje aj zavedenie eura. „Bratislava patrí k jednému z drahších miest Európy, napriek

tomu, že jej produkt tomu zatiaľ reálne nezodpovedá. Mesto kontroluje len verejnú dopravu a ceny vstupeniek do galérií a múzeí, ceny za ubytovanie a ceny v gastronómii si určuje súkromný sektor,“ hovorí. „Motivovať ich, aby zlepšili kvalitu svojich služieb, sa snažíme organizovaním súťaží, napríklad o najčasnika, najkaviareň,“ dodáva. Sám to vidí tak, že kvalita gastrozariadení sa výrazne zlepšila, cena za bežný obed na korze je však už porovnateľná s cenami vo Viedni. Aj hotely deklarovali, že pôjdu kvôli kríze s cenami o dvadsiť percent dolu, Bratislava je napriek tomu cenovo v jednom vreci s turisticky atraktívnejšou Budapešťou či Aténami.

Lenka Dávidová

TURISTOV V BRATISLAVE NAJVIAC ZARÁŽAJÚ CENY A TAXIKÁRI

Predsezónne obavy z krízy, ktorá sa odrazí na návštevnosti Bratislavy, priznala Zuzana Kutlíková, dlhoročná sprievodkyňa a externá spolupracovníčka Bratislavského kultúrneho a informačného strediska. Po jej skončení konštatuje, že sa nenaplnili. „Bola dobrá aj v porovnaní so silnými rokmi 2007 a 2008.“

Služby sprievodcov podľa nej najviac využívajú Rakúšania, Nemci a Američania, a skôr stredná a staršia generácia. Mladí ľudia si mesto obchádzajú a spoznávajú ho skôr s knižným sprievodcom. Najrozsiahlejšími vedomosťami vyzbrojení vraj tradične prichádzajú Maďari a Rusi. Pred stretnutiami s nimi si dokonca sprievodcovia oživujú roky a mená panovníkov. „Môže to byť tým, že majú na školách kvalitnú výučbu dejepisu, svoju úlohu v tom určite zohráva aj národná hrdosť,“ myslí si Kutlíková.

Sama sa venuje nemecky a anglicky hovoriacim návštevníkom Bratislavy, tým nemecky hovoriacim, Rakúšanom, Nemcom, Švajčiarom, ešte viac. Zdá sa jej, že Švajčiari prišli tento rok vo väčšom počte ako v rokoch predchádzajúcich. Veľa Nemcov sa sem dostane po Dunaji. Na lodiach sa plavia týždeň - dva a obehnú toho za ten čas toľko, až má Zuzana Kutlíková niekedy pocit, že sa im to zlieva.

S pribúdajúcimi rokmi sa to mení, ale ešte tak desať rokov dozadu, keď videli turisti zo západnejšie položených krajín z hradu Petržalku, pýtali sa jej, či tam ľudia

poznajú televízor alebo mikrovlnku. Alebo ako to majú s teplou vodou a energiami všeobecne. „Ako by si mysleli, že sa Slovensko práve vymaňuje z obdobia feudalizmu,“ tak vtedy uvažovala Kutlíková. „Možno je to tým, že sa o nás tak veľa neučili, neboli sme v centre ich záujmu. My sme mali v rámci zeme písu širší záber, preberali sme celý svet, vieme zaradiť krajiny aspoň na kontinenty,“ uvažuje Kutlíková dnes. Známym pojmom býva Československo, Praha, rok 1968, Alexander Dubček. Tiež sa však nechytajú všetci, len tí starší.

Ani zamieňanie si Slovenska so Slovinskom ešte nevymizlo, hoci takí Rakúšania sú už dávnejšie v obraze. „Už sa neboja chodiť na takzvaný „divoký východ“, kradnutia áut. Slovensko sa pre nich po vstupe do Európskej únie stalo rovnocenným hráčom,“ tvrdí skúsená sprievodkyňa. „Dokonca tí Rakúšania, ktorí sem prídu prvýkrát, sa ospravedlňujú, že tu ešte neboli.“ Za to, že sa objavia, často môžu odporúčania od kamarátov. Niektorí chodia pravidelne, napríklad na Vianočné trhy. Aj plavby Twin City Linerom bývajú zarezervované mesiace dopredu. „Myslím, že najviac zabralo to slovíčko twin = v angličtine dvojčičky, spolupráca Bratislavy s Viedňou. Vďaka tej už mnohí Viedenchania popri nemeckom Pressburgu poznajú aj slovíčko Bratislava,“ je presvedčená Kutlíková.

Turisti, najmä tí, čo môžu porovnávať s minulosťou, sú vraj nadšení tým, čo s centrom mesta uro-

bili viacnásobné rekonštrukcie. Videli ho ako šedé, dnes ho vidia ako farebné. „Popri tom sa od nás dozvedia aj to, že tamojšie korzo je najsevernejšie položená promenáda talianskeho typu v Európe,“ prezrádza Kutlíková. Páči sa im, ako to v centre žije, že sa tam usporadúva veľa kultúrnych akcií. Chvály však nevystreľujú len smerom k Starému Mestu. Páči sa aj tým, čo sa ubytujú na okraji Bratislavy. Pochvalujú si, že mesto nie je veľké a dá sa v ňom ľahko zorientovať.

Problémom býva nízka jazyková vybavenosť, napríklad na staniaciach. Keď si tam chcú zahraniční návštevníci kúpiť turistický lístok, nemá im s tým kto pomôcť. Samostatnou – katastrofálnou – kapitolou sú taxikári. „Viem o turistoch, ktorí sa chceli taxíkom odviezť z Mlynských Nív do hotela Kyjev. Taxikár si od nich vypýtal 60 eur! Preto im radíme, aby boli obozretní,“ hovorí Kutlíková.

Ani cenami v centre nie sú práve nadšení, naopak. „Kedysi sem chodievali na nedeľný obed, dnes sú tunajšie ceny vyššie ako ceny na okraji Viedne.“ Sprievodcov sa často pýtajú, ako si môžu Slováci niečo také dovoliť, keď zarábajú ešte menej. Zaujímajú ich ceny základných potravín, ceny za prenájom bytov. Najesť sa chce ísť väčšina tam, kam chodia domáci, chcú ochutnať miestne jedlá a užiť si miestnu zábavu, taká je aspoň Kutlíkovej skúsenosť. Aj bryndzové halušky im chutia, Bratislavčania im sympatickí, pripadajú im komunikatívni.

(ld)

RAKÚSKEMU VEĽVYSLANCOVI SA NAJVIAC PÁČI SLOVO „NAOZAJ“

ROZHOVOR

s rakúskym veľvyslancom
**HELMUTOM
WESSELYM**

Helmutovi Wesselymu za tie vyše tri roky, čo pôsobí na Rakúskom veľvyslanectve v Bratislave, ešte Rakúsko nechýbalo. Do Viedne to má na skok, a keby chcel niečo rakúske vidieť okamžite, tak mu stačí skočiť do Café Mayer.

Pred svojím príchodom ste zrejme mali o slovenčine nejakú predstavu. Trafili ste sa?

Je ťažšia, ako som si myslel. Učil som sa síce po rusky, takže som mal prístup k nejakým slovíčkam, ale je to komplikovaný jazyk. Najviac sa mi páči slovo naozaj, často ho okolo seba počujem. Podľa toho, ako mi znie, by som nepovedal, že znamená to, čo znamená.

Vyskúšali ste už bryndzové halušky? Nezvyknutí cudzinci sa v tomto smere delia do dvoch skupín – niektorým pripadajú božské, iní ich nemôžu ani cítiť.

Ja ich mám rád. Chutí mi aj ríbezľové víno.

Po dobrom jedle dobre padne malý výlet. Ktoré miesta ste si v Bratislave zamilovali, ktoré by ste odporučili svojim krajanom?

Rád sa túlam. Páči sa mi Devín so Sandbergom, okolie hradu, Koliba.

Navštevuje podľa vás Bratislavu veľa Rakúšanov?

Práve Twin City Liner (moderný katarán) prispel k tomu, že sa viac cestuje z centra Viedne do centra Bratislavy. Myslím, že záujem o hlavné mesto Slovenska rastie, niektorí Rakúšania tu dokonca uspo-

radujú rodinné oslavy. Majú to sem bližšie ako napríklad do Salzburgu. Dávno preč sú časy, keď sa o Bratislave nevedelo nič pozitívne.

Čo urobiť, aby ich prichádzalo ešte viac?

Od svokra viem, že keď v minulosti cestoval do Devína, bolo medzi Bratislavou a Viedňou ešte lepšie lodné spojenie. Mne sa zase zdá, že keď tu mám návštevu a poukazujem im centrum, Devín, Danubianu a Červený Kameň, už im v blízkosti mesta nemám čo ukázať.

Vo Viedni síce netrávite veľa času, ale platí to aj opačne? Naberá stále viac Slovákov/Bratislavčanov kurz Viedeň/Rakúsko? Ako by ste nalákali tých, čo tam ešte neboli?

V zime sa k nám chodí lyžovať veľa Slovákov, mnohí chodia za nákupmi do Hainburgu, do Viedne. Tá je na dobrom mieste. A hoci nie je obrovským mestom, má výhody veľkomesta, a zároveň nemá nevýhody malého mesta. Je veľa možností, čo tam môžete podniknúť. Kto však chce spoznať svet, pocestuje asi ďalej.

Priznali ste sa, že Rakúsko vám za ten čas, čo ste v Bratislave, nechýbalo. Že by toho mala s Viedňou toľko spoločného? Nie je medzi nimi viac

toho rozdielneho?

Keď sa rozprávame o zásadných rozdieloch, s tými má určite niečo veľkosť obidvoch miest. Vo Viedni žije väčšie percento všetkých Rakúšanov, ako žije Slovákov v Bratislave, tým pádom je politicky dôležitejšia. Vo Viedni nepozná každý každého, nie je síce žiadnym svetovým veľkomestom, ale je dosť veľká na to, aby to tak bolo. Tu je to skôr tak, že každý každého pozná. Ja s tým ale problém nemám, vyrastal som v malom meste v Hornom Rakúsku. Už niekoľko rokov súťažia vo Viedni galérie s múzeami, kto toho viac ponúkne, tým pádom si máte po kultúrnej stránke naozaj z čoho vyberať. A že mi tu zatiaľ Rakúsko nechýbalo? Takýto pocit som mal asi len raz v živote, keď som trávil Vianoce sám, ďaleko od domova.

Už ste si tu niekedy povedali, ach, kúpil by som si to a tamto, ale nemám kde?

Všade môžete kúpiť všetko. Určite je to tu iné ako pred tridsiatimi rokmi, ale stále tu napríklad nie je toľko antikvariátov ako v Prahe, kde sú na každom rohu, alebo keď si chce niekto kúpiť starý klavír, musí za ním často vycestovať do iného mesta. Nie je tu ani veľa remeselníkov, mnohí z tých, čo niečo vedeli, kvôli komunizmu odišli.

Viacerí návštevníci zo zahraničia poukazujú v Bratislave a na Slovensku celkovo na nie príliš kvalitný servis, napríklad im prekáža, že sa na nich čašník v reštaurácii ani neusmeje, nedajbože, aby im niečo odporučil. Vaša skúsenosť?

Tak čašníci by tu mali svojich hostí brať v každom prípade vážnejšie, vedieť im niečo odporučiť, zavtipkovať si s nimi. Alebo sa mi stalo v hoteli vo Vysokých Tatrách, že mi tam na recepcii ani nepovedali, kde je výťah, a to som sa im už otočil chrbtom a hľadal ho, alebo v kúpeľni chýbali uteráky, nešlo pritom o lacný hotel. Nie je to ale čisto slovenský fenomén, je to tak aj inde, a je to skôr vec mentality. Už sa to trochu zlepšuje, ale pomaly.

V Bratislave už pôsobíte dosť dlho na to, aby ste si vytvorili obraz o Bratislavčanoch. Ako ich vnímate? V čom sú iní ako Rakúšania? A akí sú vôbec tí?

Všimol som si, že tu veľa ľudí trávi víkendy v nákupných centrách, to sa vo Viedni nestáva, ľudia majú na práci iné veci. Ale akí sú Rakúšania, na to sa odpovedať nedá, sme rôzni, máme rôzne prízvuky.

Lenka Dávidová

NIEKEDY NEODOLÁM POKUŠENIU A DÁM SI BRYNDZOVÉ HALUŠKY

ROZHOVOR

s českým veľvyslancom
**JAKUBOM
KARFÍKOM**

Do stredoeurópskeho priestoru a kontextu znovu zapadol po necelých desiatich rokoch, počas ktorých za Českú republiku veľvyslancoval v exotických končinách – v africkom Egypte a Sudáne, v ázijskom Pakistane. V úrade na Hviezdoslavovom námestí sa usadil pred niekoľkými týždňami. Jakub Karfík

tich rokoch, počas ktorých za Českú republiku veľvyslancoval v exotických končinách – v africkom Egypte a Sudáne, v ázijskom Pakistane. V úrade na Hviezdoslavovom námestí sa usadil pred niekoľkými týždňami. Jakub Karfík

tvrdí, že s Bratislavou sa zblížil okamžite.

Objavili ste tu už miesto, zákutie, ktoré vám je bližšie ako iné?

Mám rád okolie českého veľvyslanectva, okolie hradu.

Keď odložíme bokom rozlohu a počet obyvateľov, v čom je Praha, kde ste sa narodili, iná ako Bratislava? Alebo inak - sú si tieto dve mestá vôbec v niečom podobné?

Sú si blízke kultúrou, majú podobného ducha. Rozdielov nie je veľa, zásadné by som hľadal len ťažko. Nakoniec, v Prahe som vzhľadom na moje odchody tiež len hosťom. Tým, že z nej často odchádzam, mám k nej iný vzťah a vidím ju s odstupom. Inak vnímam aj zmeny v nej, malé ako veľké, veľké ako malé. Rytmus Bratislavy sa mi zdá voľnejší, ľudia majú k sebe bližšie, žijú autentickejší život, aspoň tí v Starom Meste. Nechcem nikoho uraziť, ale mám pocit, že je viac mestom svojich obyvateľov, ako je Praha mestom Pražanov. Tam akoby sa to, čo je život, presúvalo z centra na perifériu.

Keď tú rozlohu a počet obyvateľov bokom neodložíme, nepride vám Bratislava málo živá, príliš pokojná? Nechýba vám ten pražský vzruch?

Nechýba mi nič, cítim sa tu príjemne, dokonca lepšie ako v Prahe. Nemyslím si, že by v Bratislave zastal čas, naopak, dynamicky sa rozvíja. Mimo chodom, necítim sa byť len Pražanom, keďže mám rodinu aj na severozápade a juhu Čiech, viaže ma niečo aj k týmto oblastiam.

Má podľa vás Čech, ktorý žije na Slovensku, napríklad v tej Bratislave, dosť možností, ako si môže pripomenúť svoju krajinu, keď mu začne chýbať? Zoberme si vás. Zatiaľ vám síce nechýba nič, ale možno časom začne.

Toto je skôr generačná otázka, ja sa na to tak nepozieram. Prežil som v spoločnom štáte takmer 35 rokov.

Tým, že sa v rámci vašej práce veľa presúvate, môžete Česko a Čechov porovnávať s inými kultúrami, pozeráť sa na veci s istým odstupom, mať nadhľad. Akí teda ste?

Keď o tom premýšľam, nemôžem nevidieť polohu Česka, ktoré leží na križovatke ciest. Na krajine a ľuďoch sa podpísalo veľa vecí. Na jednej strane

sme otvorení okoliu, svet, na druhej cítime potrebu udržovať svoj charakter, svoju identitu, českú štátnosť.

Ako vidíte Slovákov, Bratislavčanov?

Slovensko vnímam ako mladý štát v pozitívnom slova zmysle, ako dynamický štát, ktorý vytvára seba samého. Obidva národy – Česi aj Slováci – si podľa mňa hľadajú miesto v novom kontexte.

Napriek spoločnej minulosti, určite existuje stále veľa Čechov a Slovákov, ktorí nikdy neprekročili prah toho „svojho“ územia. Akú stratégiu by ste zvolili, aby ste ich dostali k susedom?

O Bratislave by som povedal, že je to mesto, ktoré je Čechom blízke svojou kultúrou, je nesmierne vládne k svojim návštevníkom, je to brána na Slovensko. Do krásnej krajiny, aj keď to znie ako kliše. Česko je zase malá krajina, ktorá má veľa podôb. Iné sú južné Čechy, iné je České stredohorie, iná je Morava, Sliezsko. Turistom ponúka viac pohľadov na jedno a to isté. Zatiaľ čo na Slovensku mám chuť zostať dlhšie na jednom mieste a to spoznávať, Česko sa viac hodí na cestovanie, presúvanie sa.

Niežeby ste sa v tom predtým

neorientovali, ale stihli ste si za tie posledné týždne zamilovať nejaké slovenské jedlo, slovíčko? Pripadá vám slovenčina ako zložitý jazyk?

Možno mladšia generácia vníma silnejšie to, že hovoríme dvoma jazykmi, ja až tak nie. Niekedy sa síce nad určitými slovenskými slovíčkami musím zamyslieť, ale vlastne mám skôr problém nepokúšať sa hovoriť po slovensky. Nič ma k tomu nenúti, ale zväzda ma to. V českých televíziách a rozhlasoch sa stále objavujú slovenské programy, slovenskí moderátori, Česi a Slováci sa často stretávajú. Z jedál mám rád bryndzové halušky, aj s mojou ženou ťažko odolávame tomuto pokušeniu. Vidím to tak, že slovenská kuchyňa si viac zachováva svoj charakter, v ponuke tunajších reštaurácií je veľa slovenských jedál. Zdá sa mi, že v Prahe to tak nie je, tam vám skôr ponúknu kuchyňu z iných krajín, napríklad z Talianska.

Často sa presúvate, žijete ďaleko od miest, kde ste vyrastali. Vnímáte ešte svoju identitu, precítujete ju?

Čím ďalej som od Česka, tým viac si ju uvedomujem, tým je to silnejšie.

Lenka Dávidová

DUCHOVNÉ SLOVO

Sú ľudia, na ktorých meno sa nezabúda ani po stáročiach, ktoré uplynuli od ich smrti. Takým je aj muž, na ktorého si 10. novembra spomína nielen Katolícka cirkev, ale v európskom rozmere aj moderné európske spoločenstvo – pápež Lev Veľký. Bol to práve on, kto dokázal vyjednávať s legendárnym vodcom Húnov Atilom. On vyvinul maximálnu snahu, aby zastavil barbarov, ktorí ničili všetko, čo sa im postavilo do cesty. Ničili kultúru a ničili ľudské životy. Aká je podobnosť medzi tou dobou a tou našou! Aj dnes mnohí ako barbari ohrozujú kultúru a aj životy mnohých. Len jedno chýba. Chýba nám človek, ktorý by vec života a kultúry považoval za tak dôležité, že by dokázal nastaviť aj svoj vlastný život za ich ochranu. Škoda, že aj kompetentní neukazujú dostatok odvahy teraz, keď je ohrozená kultúra národa, keď akési šou majú jediný cieľ, baviť národ. Primitivnosť vyjadrovania, neviazanosť vzťahov nemôžu predsa budovať, iba rúcajú. Preto tak dnes potrebujeme ľudí, ktorí by dokázali zastaviť barbarské nájazdy na dôstojnosť človeka a kultúru života. Sú? Ak sú, nech sa neboja. Ani Lev sa nebál a jeho meno žije dodnes.

Už sme si zvykli chodiť po našich uliciach a nanajvýš sa pohoršiť nad niektorými ľuďmi. Vnímame ich iba ako bezdomovcov a žobrákov. Možno niekedy sa zamyslíme a pýtame sa, kde sa vzali, aký je ich osud. Akosi sa našej spoločnosti vymkla otázka bezdomovcov a žobrákov z rúk. Čo v danej situácii robiť? Nie je jednoduché si odpovedať. Problém našich vzájomných vzťahov je asi v tom, že nemáme vyjasnený a vyrovnaný svoj vzťah s Bohom. Náš vzťah k nemu je akýsi divný. Neustále sme sa asi nenaučili Boha vnímať ako osobu, stále ho vnímame len na určitých miestach – napríklad v kostole, v istých situáciách, napríklad v modlitbe, ale nenaučili sme sa ho vnímať ako niekoho, kto je neustále s nami. Príliš často sa dáme uniesť nevšímavosťou, ľahostajnosťou, hnevom, nenávisťou, ba dokážeme zísť až tak ďaleko, že ho dokážeme zabíjať, či ešte nenarodeného alebo narodeného. Nikdy by sme nemohli mať takýto vzťah k človeku, keby sme mali skutočne vyrovnaný vzťah k Bohu. Vedomý a aktuálny. Pokiaľ bude vzťah kresťana k Bohu formálny na báze akési čudnej existencie, nič sa nezmení. Naplnenie príkazu lásky, zákona lásky, nesie so sebou nutne aj zmysel pre obetu. Pokiaľ táto nebude súčasťou života človeka, nikdy žiadna spoločnosť nedokáže vyriešiť problém bezdomovcov a žobrákov. Najväčším problémom v riešení tejto otázky je totiž človek sám. Sám sebe i vo vzťahu k tomu druhému. Ako zareagujete, drahí čitatelia, veriaci i neveriaci? Možno práve katedrálnej chrám v našej Bratislave, ktorý v našom meste už stáročia nesie meno sv. Martina, a nie je vôbec možné ho prehliadnuť s jeho vežou smerujúcou ako vztýčený prst k nebu, nás volá k tomu, aby sme sa zamysleli, či aj my nie sme v stave pretať ten svoj plášť a hľadať aktívne riešenie problému, ktorý sa volá blížny v núdzi. To nám ukáže riešenie aj napríklad jednej otázky – otázky bezdomovcov a žobrákov v našej spoločnosti.

Daniel Dian

šéfredaktor Duchovného pastiera

OTÁZKY PRE „KOMPETENTNÝCH“

Vážená redakcia, dovoľte mi podeliť sa o jeden kuriózný postreh z nášho okolia. Bývam na Podjavorinskej ulici v Starom Meste a minulý týždeň som sa potešil, keď robotníci ukončili rozkopávky a diery na chodníku konečne zaliali betónom. Na moje veľké prekvapenie však o pár dní tí istí pracovníci začali ten istý chodník rozkopávať opäť. Podľa ich samotných, údajne zabudli vložiť do zeme ešte jeden kábel. Nuž, tu naozaj niet čo dodať.

čitateľ Jozef

Tento prípad nás zaujal a pátrali sme po tom, ako to vlastne bolo. Na staromest-

Bohužiaľ, niekedy je potrebné kopat dvakrát to isté

Vaše postrehy, námety, otázky týkajúce sa života v Bratislave, činnosti samosprávy a jej predstaviteľov, negatíva, ale aj pozitíva, s ktorými sa denne stretávate. Bratislavský kurier sa bude snažiť adresovať ich kompetentným a priniesť na tieto podnety odpovede.

Vaše otázky smerujte s označením „Terč“ na e-mailovú adresu redakcie: šefredaktor@skurier.sk, poštovou adresu: Ventúrska č. 4, Bratislava 811 01

skom miestnom úrade nám oznámili, že rozkopávkové povolenie mala spoločnosť Enermont, ktorá robila rekonštrukciu nízkonapäťového káblového vedenia v pôvodnej trase. Tam sme sa dozvedeli, že stavbyvedúci ich subdávateľa, ktorým je spoločnosť ELZA Bratislava, si v projekte nevyšimol, že v úseku (cca 100 m) je potrebné položiť súbežne 2 káble a položili len jeden.

PRÁVNA PORADŇA

Dobrý deň, omylom som poslal peniaze prevodným príkazom na chybné číslo účtu. Platbu som reklamoval v banke, ale tam mi povedali, že majiteľ konta považuje peniaze za svoje a odmietli mi poskytnúť meno majiteľa, prípadne jeho adresu.

Mám sa obrátiť na políciu? Pokiaľ však neviem, komu som to poslal, išlo by o neznámeho páchatela alebo ako by sa postupovalo?

Zvažoval som aj súdnu cestu, ale neviem či by sa to pre 300 eur oplátilo.

Ďakujem, Roman

V tomto prípade je vhodné zabezpečiť si od banky písomné potvrdenie, že majiteľ účtu považuje Vami poukázané finančné prostriedky za svoje. Ak nemá, resp. nemal voči Vám žiadnu pohľadávku, potom je povinný Vám finančné prostriedky vrátiť. Ak to odmieta urobiť, máte možnosť obrátiť sa na orgány činné v trestnom konaní pre podozrenie zo spáchania trestného činu poškodzovanie cudzích práv. V rám-

ci prípravného konania orgány činné v trestnom konaní majiteľa účtu identifikujú.

Podanie žaloby o zaplatenie (vrátenie) finančných prostriedkov zatiaľ neprichádza do úvahy, nakoľko neviete žalovaného identifikovať (meno, priezvisko, adresa trvalého bydliska, dátum narodenia), avšak môžete sa súdnou cestou domáhať zabezpečenia dôkazu – t.j. požiadať súd o zabezpečenie dôkazu – identifikácie majiteľa účtu, nakoľko nemáte možnosť ho riadne identifikovať.

Ivan Švec
advokát

BEZBARIÉROVÁ BRATISLAVA - ZOSTAŇTE RADŠEJ PRED DVERAMI

Naša čitateľka Jarka chce navštíviť niekoľko úradov a obchodov. Pre zdravého človeka rutinná mestská pochôdzka, nie však pre vozíčkaru. Takmer nikde sa nedostala... A tak sme sa vybrali do ulíc aj my.

Uličkou v centre Starého Mesta si to v sychravom popoludní „ženie“ tmavovlasý mladík na elektrickom vozíku. Potrebuje sa dostať späť na chodník. Tempo zabrzdí nízky obrubník. Vzoprie sa, chce to cvik a silu, vozík niekoľkokrát poskočí a napokon prekážku zdoláva. Je v bezpečí na chodníku. „Bratislava je ešte na tom celkom dobre, aspoň v centre je už dosť bezbariérových možností. Pribudli aj plošinky v podchodoch, objavili sa aj viaceré autobusy, kde sa pomerne ľahko dostanem. Ale v centre je ešte stále množstvo budov je pre mňa nedostupných, a keď sa len tak vyberiem na pochôdzku po meste, môžem sa pozeráť len do niekoľkých vždy rovnakých obchodov. To ma števe,“ vraví Michal.

Schody a zase schody

Skôr zlé skúsenosti má aj Roman. Na vozíku ho zvyčajne tlačí priateľka alebo kolegovia z firmy. Bez nich by to nevládol. „Teraz je to už v pohode, veľa dokážem aj sám. Aj vďaka tomu, že už je dosť chodníkov, ktoré majú vybudované nájazdy. Keď sa ale vyberiem na nejaký úrad, sám by som to nevlá-

dol.“ Otvoriť ťažké dvere má problém aj zdravý človek, vozíčkar si s nimi neporadí. Keď sa konečne dostane dnu, čaká ho ďalšia prekážka – schody. Ivana z Trenčína chodí s 13-ročným synom Martinom pravidelne na vyšetrenia do súkromného zariadenia na Miletičovej ulici. Do ambulancie musí zvládnuť osem strmých schodov. Bez pomoci ochotného personálu či známuho by to jednoducho nevládla.

Jana s priateľom Tomášom sa chcú dostať do malého butiky na pešej zóne. Sú tam tri nízke schody. Predavačka vyhlasuje, že nie je schopná sama vozíčkaru do obchodu vtaiahnuť. „Môžeme jej tovar vyniesť von. Toto je už stará budova, tu sa nedá urobiť bezbariérový prístup, porušila by sa v celá stavba,“ vraví žena v stredných rokoch. Tomáš sa zlostí, nechápe, prečo sa zodpovední nestarajú o ľudí, ktorí sú odkázaní na vozík alebo sú nevidiaci. Jeho priateľka je dynamická mladá žena, chce byť vonku medzi ľuďmi, chce pracovať. Keď je Tomáš na služobnej ceste, Jana takmer nevychádza z domu, lebo nenávidí pocit bezmocnosti.

Bariéry komplikujú život

V uliciach natrafím na skúseného harcovníka Jana, ktorý na vozíku prežil už tridsaťpäť rokov. Podľa neho sa predsa len čosi zmenilo, pribudlo viac možností, aby sa mohol pohybovať aj sám bez sprie-

vodu. Skôr si myslí, že ľuďom chýba viac ohľaduplnosti voči vozíčkarom. Chvíľu mu robím spoločnosť, zaujíma ma, ako pochodí v jednom z informačných stredísk. Dnu sa nedostane – dvere sú príliš úzke. Ochotná dievčina okamžite vychádza von, aby mu poskytnula potrebné rady. „Pre imobilných máme infostánky, zatiaľ ich je málo, ale robíme, čo sa dá,“ vysvetľuje. Ján ma ešte pozýva na poštu – dostať sa dnu je takmer nemožné. Schody vozík nevládne a vyniesť ho do haly by zvládli iba štyria silní chlapi. A tak je odkázaný na pomoc susedov a známych, ktorí mu pomôžu vybaviť všetko potrebné. Dnes sme ich zastúpili my.

Problémy sú aj s viacerými bankami – najmä s tými, čo sídlia v starších budovách. Väčšina z nich totiž nemá bezbariérový vstup. Podobne je to aj s obchodmi. „Veľmi by sa mi to neoplatilo. Investoval by som mnoho peňazí a za rok sem prídu dvaja- traja vozíčkar – to mi tie peniaze nevráti,“ vraví mi majiteľ domu, v ktorom sídli obchod s elektrotechnikou.

V našom meste je už pomerne dosť budov, ktoré však myslia aj na týchto ľudí.

Vyhláška, ktorá upravuje povinnosť na bezbariérovosť budov, platí s novelami od roku 1985, stále sa však obchádza. Možno aj preto, že chýbajú sankcie. „Pre mňa je nepochopiteľné, že aj niektoré úra-

dy práce a sociálnych vecí, či zdravotnícke zariadenia sú pre ľudí na vozíku nedostupné,“ pridáva svoju skúsenosť vysokoškolačka Petra. „Veľmi ma potešilo, že internát Mlyny zrekonštruoval ubytovacie priestory pre potreby hendikepovaných študentov. Izba je blízko výťahu, nie sú tu veľké bariéry a schody. Hoci som si zvykla na rôzne prekážky, takto je oveľa jednoduchšie,“ dodáva zrakovo postihnutá Petra, ktorá má zároveň aj pohybovú hendikep a často musí využívať vozík.

Osobitnou kapitolou je cestovanie v MHD alebo vlakom. „Jeden by zaplakal, koľko dá námahy, dostať sa autobusom alebo električkou z jedného konca mesta na druhý,“ so sarkazmom v hlase vraví študent Juraj.

Neosobujem si právo kritizovať všetko a všetkých zainteresovaných. Je chvályhodné, že napríklad samotné mesto v posledných dvoch rokoch investovalo nemalé peniaze na zlepšenie života hendikepovaných. Pribudli bezbariérové chodníky, plošiny v podchodoch.

Napriek tomu aj táto krátka sonda z pohľadu človeka na invalidnom vozíku ukázala, že ešte stále je veľmi veľa miest, ktoré sú pre nich jednoducho neprístupné.

Eleonóra Bujačková

ĎALŠIE SCHODISKOVÉ PLOŠINY PRE IMOBILNÝCH SMERUJÚ DO PODCHODU NA TRNAVSKOM MÝTE

Podchod na Trnavskom mýte sa stane s najväčšou pravdepodobnosťou ďalším podchodom, v ktorom sa objavia schodiskové plošiny pre imobilných Bratislavčanov a návštevníkov mesta. Doplní tak trojicu Patrónka, Hodžovo námestie a Staromestská, kde ich už mesto v spolupráci so súkromnými firmami spojzdnilo.

„Záleží nám na tom, aby sa zlepšila ich kvalita a ľudia sa v nich mohli voľne pohybovať,“ povedal primátor Andrej Ďurkovič. Ten okrem toho verí v ich časté využívanie. „V budúcnosti plánujeme podobným spôsobom dovybaviť aj ďalšie frekventované podchody,“ dodáva. Podľa toho by Trnavské mýto nemalo byť poslednou zastávkou technikov.

Do podchodov na Hodžovom námestí a Staromestskej ulici plošinky pribudli len pred niekoľkými dňami – v prvom sú tri, v druhom dve. Prví pomocníci sa vo svete mestských podchodov zjavili ešte vlni - na Patrónke, kde o ne stáli telesne postihnutí občania z miestnych sociálnych zariadení.

Ľudia, pripútaní na invalidné vozíky, sa aj vďaka plošinkám na Hodžovom námestí a Staromestskej dostanú tam, kam by sa predtým bez cudzej pomoci nedostali. Pohyblivé zariadenia fungujú na špeciálny kľúčik, ktorý si môžu vyzdvihnúť na pracovisku Služby občanom v priestoroch magistrátu na Primaciálnom námestí. Ak ho nemajú, pomôže im 24-hodinová obsluha. Za dodávku a montáž piatich schodiskových plošín zaplatilo mesto 109 480 eur (takmer 3,3 milióna Sk), o ďal-

Do podchodov na Hodžovom námestí a Staromestskej ulici pribudli nedávno plošiny pre hendikepovaných
foto MK

šie sa postarala bansko-bystrická spoločnosť Velcon.

Tie v podchode na Hodžovom námestí – inými slovami v Astoria Passage – sa okrem toho, že pomáhajú, stali ďalšou súčasťou zásadných zmien, ku ktorým pod zemou v tejto časti Bratislavy došlo. Ako prezradil Igor Ballo, konateľ spoločnosti I.P.R. Slovakia, čo zafinancovala a zrealizovala obnovu podchodu, z toho pôvodného zostal len kameň, a ešte aj ten prebrúsili. Všetko ostatné je nové. O bezpečnosť prechádzajúcich sa stará strážna služba. „Platíme ju, kým tadiaľ chodia ľudia,“ povedal. Okrem toho ich sleduje štrnásť kamier. „Preto by som chcel vyzvať Bratislavčanov, aby cez ten podchod prechádzali. Na jeho stráženie a

čistenie sa totiž skladajú všetky tamojšie prevádzky a ich úspech mu, samozrejme, prospieva.“ Dodal, že rekonštrukcia Astoria Passage vyšla na

1,4 milióna eur (43 miliónov Sk), z toho 27 „zjedla“ obnova priestorov určených verejnosti.

(ld)

TU JE PREHĽAD NAJNOVŠÍCH POHYBLIVÝCH PLOŠÍN:

- 1. podchod na Staromestskej ulici** – vstup od Najvyššieho súdu
- 2. podchod na Staromestskej ulici** – vstup od zastávky MHD Zochova
- 3. podchod na Hodžovom námestí** – vstup od Poštovej ulice
- 4. podchod na Hodžovom námestí** – vstup od Prezidentského paláca
- 5. podchod na Hodžovom námestí** – stredné schodisko

NOVEMBER 1989 PRIPOMENIE KONCERT AJ DRÔTENÉ SRDCE

Koncertom pre všímavých zareaguje na 20. výročie novembrových zmien v roku 1989 Agentúra Pohoda v spolupráci s Alianciou Fair Play. Koncert pre všímavých ponúknu bratislavskej verejnosti 17. novembra v Parku kultúry a oddychu. Program rozložia hneď na päť scén.

Okrem kapiel, ktoré vystupovali ešte pred novembrom 1989, vystúpia aj predstavitelia súčasnej hudobnej scény. Prvú skupinu zastúpi pražská undergroundová legenda The Plastic People of the Universe, Bez ladu a skladu, Chór Vážskych Muzikantov, Karpatské Chrbáty, Ještě jsme se nedohodli a maďarská alternatívna skupina Ági és a fiúk. Súčasnoscť má reprezentovať Chiki-likitu-a, Peťo Tázok & Karaoke Tundra, Živé kvety, Diego, Para, Xindl X, Longital a iné. Jedným zo sprievodných podujatí bude aj beseda so spisovateľmi Vladom Jančekom, Lacom Keratom a Petrom Šulejom, pripravuje Literarny klub.sk. Z nových románov a zbierky Kocúrov sa číta pod dohľadom moderátora Kolomana Kertésza Bagalu. „Chcem ťa chytiť na básničku nejakú, zlaté rybky ja mám, láska, na háku,“ je ich spoločné heslo. Nový film Dobré ráno, Slovensko! predstavia jeho tvorcovia Fedor Gál, Martin Hanzlíček a Peter Zajac, české Divadlo Na tahu zase odohrá známou hru Václava Havla Protest.

V ten istý deň o 17. hodine odhalia na Hviezdoslavovom námestí veľké drôtené srdce ako symbol srdca Európy a udalostí z roku 1989. V decembri ho premiestnia na Devín, kde sa pred dvadsiatimi rokmi symbolicky začal strihať drôtený plot, ktorý oddeľoval vtedajšie Československo od západnej Európy.

(ld)

INZERCIA

Dominika CIBULKOVÁ

MÔJ HLAS

ŽUPANA PAVLA FREŠA

VÝZNAMNÉ JUBILEUM

V piatok 6. novembra sme si pripomenuli 90. výročie otvorenia Prvej hudobnej školy pre Slovensko v Bratislave. Jej zakladateľom bol hudobný pedagóg, zbormajster a prekladateľ, profesor Miloš Ruppeldt a osobnosti vtedajšieho spoločenského a kultúrneho života.

Žiakmi Prvej hudobnej školy v Bratislave boli napr. hudobní skladatelia Vladimír Bokes, Milan Dubovský, Eugen Suchoň, Ľudovít Rajter, Ján Cikker, Alexander Moyzes, režiséri a herci Ján Boroďák, Ján Jamnický a mnohí iní.

(bj)

„V NÁRODNOM AKO DOMA“

Činoherné súbory z Košíc, Žiliny, Brna a Lubľany sa v najbližších dňoch predstavia na doskách Slovenského národného divadla. Vystúpia v rámci projektov „V národnom ako doma“ a „SND a jeho priatelia“.

Celé to odštartuje návšteva z Lubľany. Herci sa ukážu 12. novembra v inscenácii hry Draga Jančara Ticho bijú hodiny. Žilinčania sa predvedú 13. novembra v inscenácii režiséra Eda Kudláča – Žena z minulosti. Činohra Štátneho divadla Košice vystúpi 15. novembra, aby odohrala Prelet nad hniezdom kukučky Kena Keseyho, 23. novembra zahraničnú sériu uzavrie Brnianske národné divadlo s inscenáciou režiséra Davida Drábka Furiant 2008.

(ld)

Jubilejný ročník najvýznamnejšieho hudobného festivalu na Slovensku v oblasti vážnej hudby sa začína 20. novembra impozantne – koncertným uvedením opery Vincenza Belliniho Norma. V hlavnej úlohe vystúpi operná diva, skvelá Edita Gruberová, čestná prezidentka festivalu.

Opera Norma bola v novodobej histórii uvedená v Bratislave len v roku 1969. Poslucháči budú mať teda výnimočnú príležitosť počuť toto vrcholné dielo talianskeho prevediovského romantizmu. Popri Edite Gruberovej privítame venezuelskeho tenoristu pôsobiaceho v Metropolitnej opere Aquila Machada, rumunskú mezosopranistku Carmen Oprisanu a sólistu Opery SND Petra Mikuláš. Pod taktovkou Olivera Dohnányiho účinkuje Slovenská filharmonia a Maďarský národný filharmonický zbor. Pretože o otvárací koncert bol obrovský záujem, organizátori sprístupnili verejnosti generálku 14. novembra o 11.00 hod.

Na 45. ročníku BHS sa na 25 koncertoch predstavia umelci z 25 krajín. A keďže je to ročník jubilejný, bude sa niesť tak trochu aj v znamení návratov. Napríklad po štvrtstoročí pozdravíme opäť dirigentskú legendu Lorina Maa-zela - tentoraz s londýnskymi filharmonikmi. Na Bratislavu má určite krásne spomienky aj Rafael Frühbeck de Burgos – do nášho hlavného mesta prichádza po 20 rokoch s Drážďanskou filharmoniou.

A k návratom dnes slávnych koncertných umelcov môžeme prirátať aj gitarové Duo Sergio a Odair ASSADovcov, ktoré zvíťazilo pred 30 rokmi na medzinárodnej tribúne mladých interpre-

tov UNESCO – dnes súťaži New Talent - Ceny Nadácie SPP.

Listujúc v programe tohtoročného festivalu nás možno prekvapí väčšia pozornosť hudbe krajín severu. A to preto, že organizátori si predsavzali pozývať na festival reprezentanta predsedajúcej krajiny EÚ v čase jeho konania. Koncertovať teda príde švédsky Symfonický orchester z Norrköpingu – mesta, ktoré nazývajú Manchesterom severu. Keď spomenieme, že príde aj fínsky orchester z Lahti s vynikajúcim dirigentom Jukka-Pekka Sarastem a huslistom Pekka Kuusistom, potešíme určite predovšetkým milovníkov hudby Jeana Sibelia.

Na festival prídu dva nemecké orchestre – už spomínaná Drážďanská filharmonia a aj rozhlasový orchester z Kolína s našim mladým vynikajúcim klaviristom Jakubom Čizmarovičom. V programe dvoch hosťujúcich orchestrov z Budapešti - Maďarského národného orchestra a Komorného orchestra Franza Liszta sú zastúpené diela maďarských aj slovenských skladateľov.

Radi by sme však upozornili aj na dva zaujímavé večery, ktorých diela a skladatelia majú blízky vzťah k Bratislave. „Papa“ Haydn žil neďaleko a tento rok si hudobný svet intenzívnejšie pripomína jeho tvorbu (uplynulo 200 rokov od jeho úmrtia) – na BHS si vypočujeme jeho Ceciliausku omšu.

Ďalší večer bude venovaný bratislavskému rodákovi Johannovi Nepomukovi Hummelovi - bude to večer premiér: Te Deum (1806) napísal pri príležitosti podpísania Bratislavského mieru. Kantáta vznikla na počesť svadby francúzskeho cisára Napoleona s arcivojvodkyňou Máriou-Lou-

Zaujímavý rozhovor s Editou Gruberovou prinesieme už v najbližšom čísle
foto Ctibor Bachratý

sou Rakúskou (1810) a na koncerte zaznie po prvýkrát. Oratórium „Prechod cez Červené more“, ktoré bolo objavené len nedávno a pochádza z čias jeho viedenského pobytu. Je veľkou hudobnou freskou inšpirovanou oratóriami Josepha Haydna. Pri realizácii tohto projektu sa stretnú umelci z troch krajín, ktorých sa tematicky skladby večera dotýkajú – Slovenska, Rakúska a Francúzska.

Program BHS obsahuje ďalšie lahôdky – vyberme ešte aspoň dve:

Jordi Savall výnimočný katalánsky umelec je považovaný za jedinečného interpreta starej hudby, je presvedčený, že práve hudba je tým ideálnym prostriedkom dialógu medzi národmi i stáročiami. Bude to vskutku jedinečný zážitok!

V poslednom období zaznamenávame zvýšený záujem o slávnú hudobnú skupinu „Chrobákov“. Člen legendárnych Beatles a jedna z najvýznamnejších osobností rockovej hudby Paul McCartney kompozíciou Liverpoolské oratórium v pred-

večer svojich päťdesiatin odvážne vstúpil na pole vážnej hudby. Jeho druhé oratórium, skladba Ecce Cor Meum (Hľa, moje srdce), vznikol roku 2001 – o desať rokov neskôr na objednávku Oxfordskej univerzity a malo byť vyjadrením smútku po úmrtí manželky Lindy. Liverpoolské oratórium malo slovenskú premiéru na BHS roku 1992 – Ecce Cor Meum zaznie tento rok tiež na Slovensku po prvý raz - a zda príde aj Beattie... A neradi by sme zabudli ani na dominantnú črtu BHS – tradičný záujem o prezentáciu mladých na medzinárodnej tribúne New talent – Ceny Nadácie SPP.

Hudba je v dnešnom - často hodnotovo zmätenom svete zriedkavou harmóniou múdrosti, krásy a krehkej ľudskosti. Hľadáme v nej pravdivosť symbolov, zrozumiteľné posolstvá. Hudba má zázračnú moc zblížovať, hudobné priateľstvá sa nerátajú na vzdialenosť v kilometroch – a to je aj cieľom prestížneho festivalu pod značkou BHS.

Olga Horská

INZERCIA

MBT TECHNOLOGIA V LIEČBE CHORÔB POHYBOVÉHO ÚSTROJENSTVA

Choroby pohybového ústrojenstva spôsobujú nepríjemné bolesti, ktoré nám bránia v každodenných aktivitách.

Správnu funkciu tela zabezpečuje správna anatómia. Jedným z hlavných úloh chrbtice by mala byť pružnosť, aby nárazy s tvrdým povrchom nemohli zaťažovať platničky medzi stavcami. Nárazy s tvrdými povrchmi by mali tlmiť aj dolné končatiny, a to hlavne pozdĺžna a priečna klenba chodidiel, ktoré zohrávajú úlohu v správnej biomechanike chôdze. Rôzne deformity pohybového aparátu (Hallux, skolióza, plochá noha) sa vyvíjajú počas nášho života, následkom škodlivého vplyvu civilizovaného prostredia. Keď si civilizovaný človek obuje topánky a vybetónuje si svoje životné prostredie, tak na základe jednoduchej fyzikálnej spojitosti topánka s rovnou podrážkou a tvrdý povrch núti pohybové ústrojenstvo stabilite, čo vedie hlboké svaly k oslabeniu. Navyše počas chôdze po tvrdých, rovných povrchoch pôsobia na naše kĺby také nárazy, kto-

ré ich zaťažujú. Tieto problémy vyriešil švajčiarsky inžinier Karl Müller, ktorý prišiel na to, že svaly potrebujú neustálu aktivitu, aby udržali záťaž celého tela. Práve preto vytvoril MBT technológiu, ktorá ponúka riešenie na mnohé choroby a okrem prevencie aj možnosť na terapiu.

Masai Barefoot Technology, čiže Masai naboso technológia. Srdcom tejto technológie je zaoblená podrážka s veľmi mäkkou časťou pod päťou (tzn. senzor), vďaka čomu sa vytvára trojdimenzionálna nestabilita pod našimi nohami, akoby sme chodili naboso po prirodzenom povrchu. Najväčší rozdiel medzi bežnými topánkami a obuvou MBT je, že pokiaľ bežné topánky len držia a vedú naše nohy, vytvárajúc tak neprirodzenú stabilitu nášho tela, v MBT sme prinútení udržiavať svoju rovnováhu aktívnou svalovou prácou. Práve takáto svalová práca zabezpečuje chôdzu, ktorá šetrí Vaše kĺby a zároveň aktivuje zanedbávané svaly. Teraz by ste si mohli pomyslieť, že MBT je

„záračná topánka“, v skutočnosti je to však logický princíp na posilnenie svalov a ochranu kĺbov.

Fyziologická obuv MBT vďaka jeho svetovo patentovanej podrážke aktivuje oveľa intenzívnejšie práve tie svaly, ktoré počas chôdze a státi zodpovedajú za stabilizáciu a koordináciu nášho tela. Neustálím napnutím a uvoľnením MBT aktivuje svalový systém a núti udržiavať telo v rovnováhe. V MBT pracujú svaly chodidla aj dolných končatín, telo je v tonuse, kĺby nezaťažujeme. Chôdza je vzpriamenejšia, vďaka čomu sa môžu zmierniť bolesti chrbta a krížov. Zaoblená podrážka zabraňuje zaťaženiu päty, čo znamená jedinečnú ochranu proti zápalom a výrastkom na päťach. Zaťaženie chodidiel je rovnomerné, čo môže zmierniť bolesti v prípade plochých nôh. Obuv MBT pôsobí viacnásobne pozitívne na celé telo.

Presvedčte sa o tom aj Vy v MBT Centre Bratislava (Trnavská cesta 74/B, 821 02 Bratislava, tel: +421(0)917/435-218, e-mail: bratislava@mbt-info.sk, www.mbt.com), kde Vám MBT fyzioterapeuti radi poskytnú odborné poradenstvo alebo vykonajú bezplatné vyšetrenie chodidiel.

Spoznajte technológiu obuvi MBT, ktorá Vám ponúka možnosť na terapiu, ale aj na každodenné použitie. Zbavte sa pocitu ťažkých nôh a objavte znova radosť z pohybu.

MBT
The anti-shoe.
**Masai naboso
technológia**

- aktivuje zanedbávané svaly
- zlepšuje držanie tela
- posilňuje a formuje telo
- môže pomáhať pri problémoch nôh, kolien, bedier a chrbtice
- môže pomáhať pri zraneniach kĺbov, svalov a väzív
- znižuje zaťaženie kolenných a bedrových kĺbov

MBT CENTRUM BRATISLAVA

Trnavská cesta 74B, 821 02 Bratislava
Tel: +421917/435-218, Otvorené: Po – Pia: 10-18

www.mbt.com

DNA JE ČASTO SILNEJŠIA AKO REVOLTA, ODKAZUJÚ VIACERÍ UMELCI

Ženy, presnejšie hlavy alebo postavy žien, niektoré rozmazané, kričia z obrazov Kataríny Kvietikovej – Bekéniovej. Aspoň z tých, čo visia na stene Skala Art Gallery na prízemí Lakeside Parku. A keby len to. Vedľa dcéry visia rodičia, konkrétnejšie to, čo akademický sochár Eugen Bekéni a maliarka Oľga Bekéniová vytvorili. Súlad DNA je totiž o tom, ako sa deti chcú vymaniť spod toho spoločného, ale ako sa s tým často v čomsi pretnú. Okrem Bekéniovcov to na ďalších stenách dokazujú aj tri iné rodiny s umeleckými sklonmi.

„Otec sa spoločným výstavám v minulosti bránil,“ prezrádza dcéra. To sa zmenilo, v budúcnosti sa chcú týmto smerom uberať častejšie. „Máme pozitívnu spätnú väzbu, za tých pár dní, čo to trvá, sa už predalo veľa obrazov,“ vysvetľuje Katarína Kvietiková, sama viac grafička ako maliarka. Fascinuje ju, akí rôznorodí členovia jednej rodiny môžu byť, ale ako kdesi v pozadí preda len cítia istý súlad. V štýle, v používaných farbách. „U nás je dominantný otec, ktorý má najsilnejší rukopis. Mamu aj mňa výrazne ovplyvňuje.“

„Keďže v našich dielach sa odráža to, čo prežívame, dominuje týmto mojim obrazom žena. Tou som sa zaoberala v poslednom období,“ zdôvodňuje Katarína Kvietiková pretlak ženského prvku na plátnach s jej menom. Anjelské krídla, ktorými vyzbrojila jednu z namaľovaných osôbok, zase súvisia s jej obdivom k týmto stvoreniam. „To je nekonečný motív, nevyčerpatelná téma,“ myslí si. Akurát s vekom sa vraj menia podoby, aké anjelom dáva. „Kedysi mali krídla a zlaté vlasy, dnes to môže byť pekný starý človek.“ Autorka by takto malovala, nech by žila kdekoľvek na svete, s Bratislavou to podľa nej nič nemá. Ľudí v meste si ale všima. „Sú nádherní, muži aj ženy,“ tvrdí. A hoci veľké nákupné centrá nemusia, z času na čas si v nich posedia pri káve, práve aby mohla sledovať okoloidúcich. Chcela by, aby Bratislava po umeleckej stránke ožila. „Chýba jej výtvarné srdce, jadro. Mrzí ma napríklad, že búrajú staré fabriky, namiesto toho, aby z nich urobili niečo, čo súvisí s umením. V zahraničí je to bežné, dokonca dotované štátom. Je mi však jasné, že to je otázka peňazí. Sama som

Výstava v biznis centre Lakeside Park

foto MK

mama, a keby peniaze boli, potešili by ma predovšetkým detské ihriská a viac plavárni.“ Obzvlášť rada má Staré Mesto, cenné kvôli svojej histórii. Ako človeka, ktorý má k Bratislave špeciálny vzťah, ju teší, že sa za posledné roky dalo veľa vecí do poriadku. Proti niektorým má však

výhrady. „Tatracentrum na Hodžovom námestí,“ vyhrkne, keď príde reč na to, čo jej nereže. Bratislavčania by podľa nej k jej skultúrneniu mohli prispieť tým, že by boli jednoducho kultúrnejší.

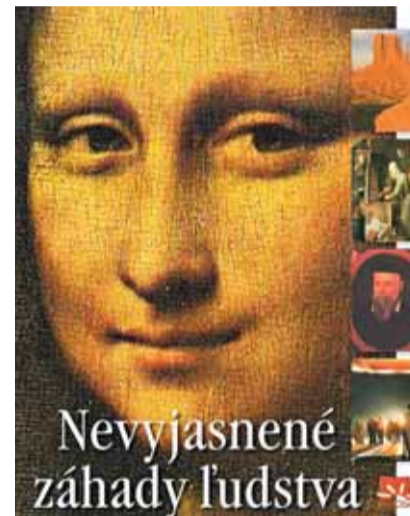
Lenka Dávidová

NÁŠ TIP

ZÁHADY, KTORÉ ZNEPOKOJUJÚ

Človek sa vždy usiloval všetkými prostriedkami pochopiť svet, ktorý ho obklopoval. Kniha Nevyjasnené záhady ľudstva (Príroda) môže byť dobrým darčekom aj pod viačočným stromčekom.

(buj)

INZERCIA

VŠETKY ÚROVNE BRATISLAVSKEJ SAMOSPRÁVY MUSIA SPOLUPRACOVAŤ S. DROZD: Podpora športu na školách!

V sobotu, 14. novembra sa budú voliť zástupcovia do vyšších územných celkov (VÚC). Za volebný obvod 2 v bratislavskom kraji kandiduje na post poslancu Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) s volebným číslom 8 aj starosta Ružinova Ing. Slavomír DROZD.

V komunálnej politike Ružinova ste sa objavili hneď v starostovskej funkcii. Aké boli prvé kroky v službách Ružinovčanom?

„Od začiatku sa usilujem nadviazať na požiadavky občanov, ktoré smerovali k zlepšeniu situácie v oblasti územného plánovania výstavby v Ružinove. Presadzujem zmenu územného plánu Bratislavy tak, aby sa zachovala kvalita života a urbanizmus sídlisk Štrkovec, Pošeň, Trávniky, Ostredky a tradičná rodinná zástavba Prievozu a Trnávky. Dnes dochádza k neprimeranému zahusťovaniu mestskej časti na úkor zelene, športovísk, oddychových zón a parkovacích miest. Ak magistrát Bratislavy vydá na základe územného plánu súhlasné stanovisko na výstavbu, stavebný úrad Ružinova už nemá veľa možností, ako investíciu nepovolí. Na ten

to účel sme vypracovali niekoľko urbanistických štúdií ako podklad na zmenu územného plánu hlavného mesta, naštartovali proces tvorby územných plánov zón, v niektorých lokalitách dokonca začali konať o vyhlásení stavebných uzáver. Z druhej strany treba hľadať možnosti rozvoja Bratislavy. Poskytnúť bývalé priemyselné zóny investorom, ktorí im dajú novú tvár a vytvoria priestor pre zamestnanosť, služby, oddych, bývanie a športové vyžitie.“

V čom vidíte význam podieľať sa ako poslanec na chode bratislavskej župy?

„Bratislava je špecifická, že má dvojúrovňovú samosprávu – magistrát a mestské časti. Do tohto systému vstupuje bratislavský kraj. Občania nevnímajú prerozdelenie zodpovednosti. Komunikácia a spoluprácu týchto troch zložiek samosprávneho riadenia je nevyhnutná. Chcem si vytvoriť priestor aj v zastupiteľstve bratislavského kraja a koordinovať riešenie problémov.“

S akými politickými prioritami sa uchádzate o podporu voličov v Ružinove a Vrakuní?

„Prioritami sú školstvo, doprava, ochrana životného prostredia a so-

ciálna politika. V školstve presadzujem rekonštrukcie objektov a športových areálov s cieľom poskytovania kvalitných služieb vo vzdelávacom procese a podpore športu na

školách. Rekonštrukcie ponúkajú energetické riešenia, čo úzko súvisí s finančnými úsporami. Revitalizácia školských areálov vytvára priestor budovať na nich športoviská a športové haly, ktoré by mohli slúžiť doobeda študentom, popoludní športovým oddielom a večer na komerč-

né ciele. Zasadím sa za vybudovanie krytej plavárne s 50-metrovým bazénom na území Ružinova, ktorá hlavnému mestu chýba. Doprava v Bratislave je poddimenzovaná. Tu musí fungovať spomínaná úzka spolupráca medzi bratislavskou župou, magistrátom a mestskou časťou. Doprava a obyvatelia nerozlišujú kompetencie jednotlivých úrovní samosprávy. Budem presadzovať skoré vybudovanie komplexného integrovaného dopravného systému v Bratislave, realizáciu nultého diaľničného obchvatu a rýchlostnej cesty smer Bratislava – Dunajská Streda. Ochrana životného prostredia vnímam ako zachovanie zelenej tváre a kvality bývania bratislavského kraja. V sociálnej politike sa chcem sústrediť na seniorov, mladé rodiny a zapojenie hendikepovaných ľudí do života spoločnosti. Na realizáciu týchto projektov nám pomôžu aj finančné prostriedky z Európskej únie, ktoré len treba vedieť čerpať. A BSK má v tomto smere silné kompetencie.“

Čo konkrétne chcete zmeniť?

„Vo funkcii starostu sa mi podarilo vybudovať nové detské ihriská, opraviť staré, rekonštruovať

materské a základné školy, vytvoriť nové parkovacie miesta, vybudovať športoviská, dostavať a otvoriť novú halu zimného štadióna, v ktorej pôsobí v súčasnosti HC Slovan Bratislava. Opravili sme viaceré komunikácie a chodníky v správe Ružinova. Nemenej dôležitý je aj vzdelávací a sociálny rozmer pôsobenia ružinovskej samosprávy. Tieto skúsenosti by som rád preniesol aj do územnej samosprávy.“

Voličská účasť vo voľbách do VÚC je pomerne nízka. Prečo by voliči účasť na týchto voľbách nemali podceňovať?

„Komunálne voľby nie sú len o voľbe politických strán. Občan má výhodu, že mnohých kandidátov pozná aj z osobného kontaktu. Vo voľbách do VÚC občania majú príležitosť svojou účasťou na voľbách zvoliť si takých zástupcov, u ktorých je reálny predpoklad, že budú v rámci vyššieho územného celku obhajovať ich záujmy.“

(rd, foto rd)

INZERCIA

POHREBNÍCTVO MESTA BRATISLAVY
Najlepšia voľba v najťažšej chvíli

- Viac ako 100 rokov tradície
- Komplexné pohrebné služby
- Prevádzkujeme 19 cintorínov, urnový háj a krematórium
- Skúsenosti • spoľahlivosť • dôvera

VIAZAREŇ VENCOV
Svätoplukova 1
824 91 Bratislava
tel.: 02/5070 0147
www.marianum.sk

POHREBNÁ SLUŽBA
Bratislava, Svätoplukova 1
tel.: 02/5542 1304, 5070 0140

CINTORÍNY
Bratislava, Slávičie údolie
tel.: 02/6542 3969
Bratislava Ružinov
tel.: 02/4319 1010

VÝVOZ ZOSNULÝCH Z BYTOV NON STOP
02/4342 6066, 02/4342 6062
mobil: 0903 409 979

Kupón na zľavu 10% môžete uplatniť pri vybavovaní pohrebu v Pohrebnej službe na Svätoplukovej ulici č. 1 v Bratislave. Všeobecné podmienky pre uplatnenie kupónu na zľavu vo výške 10%, zoznam vybraných tovarov a služieb je zverejnený v sídle organizácie.

MARIANUM - POHREBNÍCTVO MESTA BRATISLAVY
ZĽAVA 10%
NA VYBRANÉ TOVARY A SLUŽBY

Súčasnou edíciu Bratislava – Pressburg, ktorú vydáva Albert Marenčin – Vydavateľstvo PT, je aj kniha Igora Janotu Bratislavské rarity. Autor v nej približuje atraktívne kuriozity a kuriózne atraktivity starej Bratislavy. Pozývame vás na krátku exkurziu....

BRATISLAVSKÉ VODNÉ MLYNY II.

Prvý mlyn vznikol v roku 1776 pri ústí Vydryce do Dunaja, na dnešných pozemkoch Botanickej záhrady. Objekt deštruovali pri výstavbe mosta Lafranconi. Druhý stál asi o päťsto metrov vyššie. Lokality sa volala Jozefov dvorok. Asanovali ho v roku 1978.

Tretí mlyn bol asi tristo metrov od neho smerom k dnešnej Patrónke. Podľa správ, ktoré nám zachoval Matej Bel, ho postavila rodina Segnerovcov. Mlyn zbúrali v roku 1940.

Štvrtý mlyn stál v záreze Machnáča. Zbúrali ho v roku 1934, keď tu stavali novú cestu. Piaty mlyn stál pri ceste, ktorá sa dnes volá Pri habánskom mlyne, patril tiež Segnerovcom.

Šiesty mlyn postavili na dnešnej Patrónke. Od pôvodných majiteľov ho v roku 1870 kúpil viedenský priemyselník Roth a objekty prebudoval na továreň vyrábajúcu muníciu, teda patróny. (Podľa toho názov celej lokality.) Časť bývalej továrne je dodnes zachovaná.

Siedmy mlyn stál pri Červenom moste. Tu mal tok Vydryce najsilnejší spád, čo mlynári zo siedmeho mlyna využili a namontovali dve hnacie kolesá. V roku 1849 inštalovali parný stroj s výkonom 25 konských síl a mlyn mohol pracovať prakticky nepretržite, aj pri malom stave vody alebo zamrznutom toku. Tak sa stal siedmy vydrický mlyn v tom čase najväčším na Slovensku a súčasne aj prvým parným mlynom u nás.

V roku 1868 kúpil mlyn podnikateľ František Kühmayerok Pristaval k nemu nové krídlo a zaviedol výrobu šnúr a dištinkcií zo strieborného a zlatého drôtu. Po znarodení v polovici 20. storočia z továrne urobili závod Technické sklo. Dnes sa tu okrem iného vyrábajú vianočné ozdoby, z veľkej časti na export.

Ôsmy mlyn bola pôvodne chudobná usadlosť, ktorú v 15. storočí nazývali Klepies. Neskôr objekty odkúpil staviteľ Ludovít Gratzl a po rekonštrukcii z nich urobil výletnú reštauráciu. V roku 1921 sa majiteľom stal Jozef Raban a otvoril tu malý letný hotel s reštauráciou, známou pod menom Klepáč.

Deviaty mlyn zrekonštruovala Mlynskodolinská ústavná spoločnosť v roku 1864. Vybavila ich na tie časy najmodernejším zariadením. Roku 1900 objekty adaptovali na horský hotel s reštauráciou a letnou terasou.

Keď sa v Bratislave začala veľká regulácia dunajského toku, mesto si pozvalo z Talianska vynikajúceho odborníka Enea Graziosa Lanfranconiho. Viedol projektové i stavebné práce v podstate poslednej úpravy brehov Dunaja v oblasti Bratislavy.

(vs)

Prešporský Pitaval

V stredovekom súdnictve sa spolupáchateľstvo ako také, čiže komplicitvo samo o sebe, nepovažovalo za trestný čin. Každý spolupáchateľ sa osobitne a jednotlivo zodpovedal za spáchaný skutok, takže ho potrestali v závislosti od miery jeho podielu na dokonanom delikte. Pre súd bol však pritom vždy rozhodujúci výsledok spoločnej kriminálnej činnosti. Keď spolupáchateľov chytili naraz, súd im po vypočutí a zvážení viny zvyčajne vymeral rovnaký trest. Svedčí o tom aj nasledujúci prípad.

Za richtárstva Gašpara Lewpolda sa pred prešporským súdom zodpovedali Jurčík a Janek. Boli z Moravy a špecializovali sa prevažne na krádeže po jarmokoch. Výročný vavrinecký jarmok v Prešporke roku 1517 bol však pre oboch osudným a súčasne posledným jarmokom. Pozrime sa, čo o dvojici zlodějov zaznamenali do najstaršieho mestského súdneho protokolu, knihy zvanej Achtbuch:

„Najprv sa Jurčík priznal, že vedno s komplicmi tu v Prešporke v deň sv. Vavrinca (10. augusta) na jarmoku ukradol nohavice podšité kožou, nožnice na strihanie látky, závoj, mešec s peniazmi, nový opasok, ženský čepiec a dva lakte modrého vlneného súkna.“ (Lakte bol dĺžkovou mierou, v stredoveku mal dĺžku cca 62,5 cm.)

„Teda, ďalej ukradol 2 lakte plátna a ešte ďalšie 3 lakte plátna.“

Teda, ďalej sa priznal, že so spoločníkmi v deň sv. Ulricha (4. júla) na jarmoku v Leopoldsdorfe ukradol kus (bal) vlnenej

látky, ktorý potom predal za 5 zlatých.

Teda, ďalej vypovedal, že v istej dedine na miľu od Trnavy vedno so spoločníkom ukradol 2 kone, ktoré potom predal za 5 zlatých.

Teda, v Polsku pri akomsi mesťe ukradol 7 koní, ktoré potom predal, jedného koňa za 3 zlaté a ostatné kone po 4 zlaté.

Teda, ďalej nakoniec priznal, že na jarmokoch v Uhorsku a Polsku kradol rozličný tovar, ktorý pred nami aj vymenoval, nič nevynechal. A uvedené zlodejstvá páchal plných 7 rokov.“

Výpoveď druhého zo zlodějov bola o čosi kratšia:

„Teda, Janek z Uherského Brodu sa priznal ku krádeži zámku.“

Teda, ďalej vypovedal, že so spoločníkom ukradol koňa, za ktorého utržil 1 zlatý. A toto sa stalo na miľu od Uherského Brodu.

Teda, vedno so spoločníkmi na miľu od Uherského Brodu oraboval istého furmana, ktorému zobral 2 zlaté, čo sa stalo teraz počas tohtoročných fašiangov.

Teda, ďalej sa priznal, že vedno s komplicmi počas tohtoročných fašiangov oraboval dvoch mužov, ktorým zobral dva kabáty, modrý a červený, za ktoré potom utržil 1 zlatý, ďalej im ukradol 3 zlaté.

Teda, ďalej v Uherskom Brode ukradol 2 kusy plátna v hodnote 2 zlatých.“

Delikty dvojice zlodějov zaznamenané v protokole zaiste nie sú kompletne, veď len Jurčíkova sedemročná zlodejská kariéra bola určite omnoho bohatšia a rozsiahlejšia. Pre prešporský súd však aj uvedené postačovalo. Keďže nebolo pochybností o ich vine, oboch odsúdili na smrť obesením, čo bol zvyčajný trest pre dolapených

ŠIBENICA PRE DUO Z MORAVY

zlodějov. Na verejnom popraviske pred Michalskou bránou odvisli na šibenici v piatok po Nanebovzatí Panny Márie (21. augusta) roku Pána 1517.

Vladimír Segeš

Alegorické znázornenie fašiangov, ktoré boli príležitosťou aj pre rôzne kriminálne živly, akými boli aj zloději z Moravy Jurčík a Janek.

„TELO MI ZAMORDUJÚ, ALE MOJA DUŠA BUDE VEČNÁ!“ II.

(pokračovanie z minulého čísla)

Cisár Leopold I. ustanovil v Bratislave úrad uhorského miestodržiteľa a do jeho čela menoval Jána Gašpara Ampringena, veľmajstra nemeckých rytierov. Ten s právomocou vojenského diktátora zriadil v roku 1671 mimoriadny prešporský súd. Jeho predsedom sa stal gróf Ján Rottal, ktorý odsúdil nielen vyše dvesto šľachticov spriahnutých so sprisaháním, ale aj tých, ktorí verejne prejavovali odpor proti Habsburgovcom. Väčšina z nich však utiekla do Sedmohradska, ktoré bolo pod kontrolou Turkov. Ich majetok bol predmetom konfiškácie. Hlavných účastníkov sprisahania chytili a v roku 1670 popravili v Levoči.

Bratislavskému katovi zostali pod sekerou dvaja. Jedným bol Mikuláš Drábik. Mal dostatok času a možnosti utiecť do bezpečného Holandska alebo Anglicka, pred-

nosť však dal Uhorsku, pretože Boh mu to vraj prikázal. Starec, stojaci vekom tesne nad hrobom, využil možnosť stať sa martýrom. Nakoniec pre ďalšie generácie bol legendou, či už v pozitívnom, alebo negatívnom zmysle. V cele na Zámocníckej ulici ho väzniteľia nabádali, aby všetko, čo napísal, odvolal. Drábik sa nedal obmäkčiť a tvrdil, že písal len z božieho vnuknutia. Dôrazne žiadal, aby v hodine smrti nebúrili rozjímanie jeho duše.

30. apríla 1671 eskortovali Drábika v čiernom plášti na miesto popravy na Hlavnom námestí. Pred jeho státím predseda súdu Rottal prečítal z arkierového okna starej radnice rozsudok smrti v mene vznešenej stolice svätého Majestáta. Početný zhromaždený dav si ho vypočul v nemčine. Jeho znenie interpretuje Ovídius Faust nasledovne: „Mikuláš Drábik zanedbal božskú a ľudskú bázeň, svätokrádež-

ne sa rúhal, vystatoval sa, že je prorokom Boha a k tomu je povolaný z milosti Ježiša Krista. Vyzýval podoby mŕtvych, napádal a urážal najsvätejších rímskych cisárov, napádal dynastiu Habsburgovcov, ktorá je vraj z pokolenia vreteníc, vtieral sa do priazne pozemských kráľov, aby vzápätí ich obviňoval zo zločinov a ohavností a všetky tieto výmysly knižne vydal s prispěním Jána Amosa Komenského v roku 1655 v Amsterdame.“ Komenský bol v čase rozsudku už mŕtvy.

Prv, než kat odsúdencovi stál hlavu, poriadne ho zbil. Drábik ešte stačil do zhromaždenej verejnosti zakričať: „Telo mi zamordujú, ale moja duša bude večná!“ Státú hlavu kat pribil na kôl praniera. Pod ňu priklincoval Drábikov jazyk, ktorý mu vytrhol z úst a ešte nižšie jeho odťatú pravú ruku, ktorou Drábik písal svoje knihy. Zostatok tela kat naložil spolu so všetkými Drábi-

kovými písomnosťami na káru a odviezol na miesto mestskej šibenice, kde ich spálil.

Ampringenova krutovláda skončila za šesť rokov, keď v Bratislave vypukla morová epidémia. Sudca Rottal jej podľahol a miestodržiteľ ušiel z mesta. Môže sa len odhadovať, či sa na prenasledovaní Drábika nejako osobne podieľal aj cisár Leopold I. Ten bol považovaný za obzvlášť ambiciózneho vzdelanca. Bol polyglotom, hudobným skladateľom – vytvoril 79 cirkevných a 150 svetských skladieb, zriadil viacero univerzít, všestranne podporoval vedu – bol presvedčeným alchymistom, a zaslúžil sa o umeleckú barokovú výstavbu vo Viedni. Neskôr, v roku 1681 opäť obnovil úrad uhorského palatína v Bratislave.

Z pozostalosti Ovídia Fausta spracoval B. M. Ferjenčík

PREŠPORSKÁ KUCHYŇA

Gastronomické tradície nie sú len o dobrom jedle a výbornom víne, ale predovšetkým o spôsobe a štýle života etnicky zmiešaného a multikultúrneho mesta, akým je Bratislava. Znalci vravia, že kuchyňa priamo súvisí s dejepisom, teda históriou a aj historikami. Niektoré sú pre chod ľudstva nepodstatnou epizódou, zato však pre naše žalúdky a jazyčky priam prevratnou revolúciou.

Vychýrený hotel Perugia je dielom renomovaného architekta Artúra Szalatnai-Slatinského. Racionálne a zároveň rafinované si v rokoch 1925 - 1926 poradil s týmto projektom v úzkej Zelenej ulici v Starom Meste, kde do urbanistickej situácie danej stredovekými parcelami zakomponoval novostavbu penziónu Grunhut. Od 60. rokov minulého storočia je tu známa reštaurácia Perugia. Kedysi sa vraj v známom dome na Zelenej ulici

GURMÁNSKA LAHÔDKA Z PERUGIE

ukrývali českí bojovníci – husiti, ktorí si vraj nevedeli vynachváliť prešporský guláš a údené kolená. Veľmi radi sem chodievali renomovaní gurmáni, umelci i náhodní návštevníci mesta. Chýr o dobrej kuchyni išiel ďaleko a súdiac podľa ohlasov aj v dobových kronikách, neklamal. Dobré jedlo za dobrú cenu ste tu našli aj skoro ráno i v neskorú noc...

Štýlová reštaurácia Perugia – Gazdovský Dvor aj dnes ponúka skvelú kuchyňu s ponukou typických maďarsko-slovenských špecialít, ale nájdete tu aj všakovaké delikatesy a gurmánske lahôdky. **My sme dnes pre vás vybrali Plnený steak Perugia.**

(buj)

Suroviny:

200 g hovädzia sviečkovica
30 g špargľa
30 g brokolica
30 g údená krkovička
1 g soľ
1 g korenie steakove
1 ks toast
100 g základná omáčka hnedá

Postup:

Naklepané mäso osolíme a okoreníme. Na jednu polovicu mäsa poukladáme špargľu, brokolicu a údenú krkovičku a prekryjeme druhou polovicou. Takto naplnené mäso položíme na panvicu s rozohriatym olejom a z oboch strán opečieme. Hotový steak podávame na opečenom toaste, na ktorom celé mäso prelejeme základnou omáčkou.

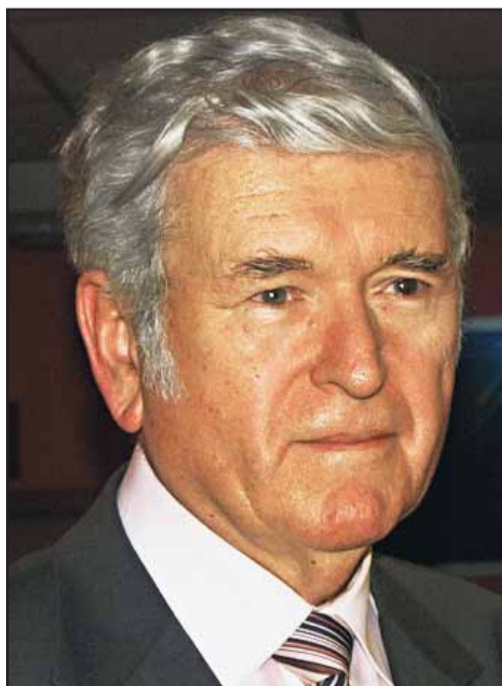
Dobrá chuť želá šéfkuchár Kristian Tomášek

POČASIU SA VENUJE UŽ 48 ROKOV

ROZHOVOR

s meteorológom
**JOZEFOM
ILKOM**

Nejedno ráno v týždni sa vám prihovára prostredníctvom televíznej obrazovky a oboznamuje Slovensko s počasím, ktoré ho čaká nasledujúce dni. RNDr. Jo-

zef Ilko, CSc. vyštudoval na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave a titul kandidáta vied získal na Karlovej univerzite v Prahe. V rámci svojej kariéry vystriedal niekoľko zaujímavých pracovných miest a pochváliť sa môže aj pôsobením v Svetovej meteorologickej organizácii v Ženeve.

Pochádzate z východu, ale už viac ako tridsať rokov žijete v Bratislave. Prirástlo vám hlavné mesto k srdcu?

Po skončení štúdií nebolo mo-

jou prioritou zostať pracovať a žiť v Bratislave. Moje prvé pracovné miesto bolo na letisku Sliač, kde vznikla Krajská meteorologická služobňa a meteorológov potrebovala aj letecká prevádzka. Pôsobil som tu 12 rokov. Po vzniku samostatného Slovenského hydrometeorologického ústavu som dostal ponuku na externú vedeckú aspirantúru na Karlovej univerzite v Prahe s tým, že po absolvovaní v roku 1976 sa presťahujem na ústredie do Bratislavy. Tak sa aj stalo a som rád, že sa pre mňa otvorili nové možnosti v práci aj v živote.

Vo februári ste oslávili okrúhle životné jubileum, pri ktorom si mnohí ľudia už vychutnávajú oddych doma. Vy ste však pracovne veľmi vyťažený. Vyhovuje vám také vysoké pracovné nasadenie?

Nemyslím si, že som v súčasnosti veľmi vyťažený, veď ak si spočítam svoje pravidelné pracovné aktivity, tak v priemere to nie je viac ako štyri hodiny denne. Je to teda len polovičný pracovný úväzok. Aj keď výnimkou nie je ani nedeľa. Ak sa seniori tešia na dôchodcovský vek kvôli tomu, že sa budú môcť venovať svojim koníčkom, tak to je presne môj prípad.

Koníčkom bola vždy a je stále meteorológia a predpoveď počasia. Vždy som sa zaujímal o nové veci aj v mojej profesii. Teraz sú to jednak stále nové informácie, produkty a podklady na internete, ktoré som ako meteorológ predtým vôbec nemal, a jednak skutočnosť, že v epoche globálneho otepľovania žijeme s počasím novej generácie. Je dosť nových prekvapujúcich procesov v zemskom ovzduší a to ma inšpiruje.

Váša práca vás preslávila po Slovensku. Keď sa stretnete s priateľmi, rozprávate sa aj o iných témach, ako je počasie?

O počasí sa s priateľmi rozprávam len v prípade, že ich skutočne niečo zaujíma, ak cestujú alebo pripravujú nejakú akciu pod holým nebom, kde si na nich počasie vždy počká. Nemám problém venovať sa aj akejkolvek inej téme.

Meteorológom ste od roku 1961. Ako vnímate zmeny počasia v Bratislave a na Slovensku vôbec?

Už som naznačil, že žijeme s počasím novej generácie. Týka sa to nielen Bratislavy alebo Slovenska, ale celej planéty. Počas mojej 48-ročnej praxe som mal možnosť posúdiť, ako sa menia procesy prebiehajúce v zemskom ovzduší, ktoré sú nové a predtým tu neboli. Táto zmena je pozvoľná a dlhodobá, neprichádza z roka na rok. Preto ju mladší neregistrujú, ale skôr narodení to určite vidia, ak si samozrejme počasie dlhodobo viac všímajú.

Všetci si uvedomujeme výrazné zmeny v počasí, ktoré sú mimoriadne zrejme hlavne v poslednej dobe. Sú nejaké historické teplotné rekordy zaznamenané aj v Bratislave, prípadne padli rekordy v týchto rokoch?

Teplotné rekordy nie sú v Bratislave častejšie ako v iných oblastiach nášho územia. Zaujímavé ale je, že rekordy maximálnych denných teplôt sú v posledných desaťročiach prekonávané až štyrikrát častejšie ako rekordy minimálnych denných teplôt. Aj to nasvedčuje tomu, že atmosféra je čoraz teplejšia. Okrem toho sa stávajú prípady, že teplotné rekordy najvyšších denných teplôt sú niekedy zaznamenané až v šiestich po sebe idúcich dňoch, čo v minulosti bolo dosť zriedka.

Tento rok nás zaskočil skorý sneh, ktorý dávno nenapadal začiatkom októbra. Môžeme aj v Bratislave očakávať snehovú nádielku počas tejto zimy?

Relatívne skorý začiatok prvého sneženia sme v našom hlavnom meste zaznamenali občas aj v minulosti. Nie je to teda nič výnimočné a najmä to nič nehovorí o tom, aké snehové podmienky nás v hlavnom meste čakajú počas tohoročnej zimy.

Podľa proročiek by mala byť dlhá zima. Očakávajú ju aj meteorológovia?

Žiadna z proročiek sa nedá využiť pri vypracovaní odbornej predpovede počasia ani na krátke, a tým skôr ani na dlhšie obdobie. Podklady k predpovedi počasia s uspokojivou splniteľnosťou existujú v súčasnosti na najbližších desať dní. V určitých prípadoch sa pre vyhliadku dajú využiť podklady ešte aj na ďalších päť dní, čo si však vyžaduje mnoho skúseností. Meteorológovia, ktorí sa snažia ísť za tieto časové hranice, chcú byť populárni.

Keďže je tendencia neobvykle horúcich letných mesiacov, predpokladáte, že sa naše pásmo o niekoľko rokov prestane nazývať miernym?

Ak sa naša oblasť presunie do teplejšieho klimatického pásma, určite sa tak nestane za niekoľko rokov. Existujú určité klimatické scenáre vyjadrujúce predpoklad, ako by mala klimatická zmena pokračovať v budúcnosti. Ktorý scenár sa naplní, bude závisieť aj od toho, ako sa budeme starať o to, aby sa atmosféra ďalej neznečistovala skleníkovými plynmi, a aby sa jej otepľovanie aspoň spomalilo.

Veronika Ševčíková

VÁŠ DIÁR

NOVEMBER

9. november

Svetový deň slobody
Medzinárodný deň proti fašizmu a antisemitizmu

10. november

Svetový deň vedy pre mier a rozvoj

11. november

Deň veteránov

12. november

Svetový deň kvality
Svetový deň použiteľnosti

13. november

Svetový deň dobrosrdečnosti
Medzinárodný deň nevidiacich
Deň Guinnessových rekordov

14. november

Svet deň dobra
Svetový deň diabetu

15. november

Svetový deň na pamiatku obeť cestných nehôd
Deň väznených spisovateľov

16. november

Svetový týždeň podnikania
Medzinárodný deň tolerancie

17. november

Medzinárodný deň študentstva
Deň boja za slobodu a demokraciu

18. november

Medzinárodný deň geografických informačných systémov

19. november

Svetový deň toaliet
Svetový deň prevencie týrania a zneužívania detí
Svetový deň chronickej obštrukčnej choroby pľúc
Medzinárodný deň bez fajčenia

20. november

Svetový deň detí
Medzinárodný deň modlitieb za prenasledované cirkve
Deň spriemyslenia Afriky
Deň absurdnosti

21. november

Svetový deň pozdravov
Svetový deň televízie
Deň filozofie

23. november

Svetový deň svokier

(vs)

JEDNA Z MOŽNOSTÍ AKO DOKÁZAŤ, ŽE NIE SME LAHOSTAJNÍ

Program Dobrá krajina dáva ľuďom možnosť zmeniť tvár krajiny v ktorej žijú, podporiť komunitné projekty z oblastí, na ktorých im záleží a urobiť tak zo Slovenska naozaj dobrú krajinu! „Každý z nás má možnosť dennodenne rozhodovať o tom, aby Slovensko bolo dobrou krajinou, v ktorej sa dobre žije,“ hovorí o programe Jarka Hargašová – Lajčáková, ktorá je členkou jeho Správnej rady.

Dobrá krajina je darcovský program, ktorý umožňuje individuálnym darcom podporiť projekty neziskových organizácií. Je interaktívny, adresný, priamy v komunikácii medzi darcom a neziskovou organizáciou, jednoduchý a vo svojej ponuke projektov uchádzajúcich sa o podporu darcov kladie dôraz na široký výber aktivít, ktoré majú rôzne geografické a obsahové zameranie. Prezentované projekty sú rozdelené do piatich oblastí (zelená, solidárna, aktívna, vzdelaná a kultúrna) a naznačujú, ako by naša dobrá krajina mala vyzerať.

V dobrej krajine pomáhajú nielen solventní jednotlivci a dobre zarábajúci manažéri, ale aj široká verejnosť. Z „obyčajných“ ľudí robí filantropov, inšpiruje ich k dobročinnosti, motivuje k aktívnej účasti na komunitnom živote a dáva im možnosť vychutnať si príjemný pocit z

dobre nasmerovanej a správne zúčtovanej pomoci.

Darcovstvo rôznymi formami

Dobrá krajina predstavuje pri svojom spustení 51 projektov neziskových organizácií. Portál vďaka moderným technikám personalizovanej podpory zásadným spôsobom zjednodušuje proces darovania. Urýchľuje a automatizuje darovanie rôznymi formami (on-line platby, internet banking, platobné karty, hotovosť, SMS) tak, aby spôsob vykonania dobrého skutku nebol komplikovanejší a časovo náročnejší ako sám skutok.

Darcovstvo je jednoduché, transparentné a darca sa dostane do priameho kontaktu s organizáciou, ktorú podporuje. Darca má plnú kontrolu nad svojím príspevkom a vie, že finančné prostriedky, ktorými chce pomôcť, naozaj pôjdu napríklad na obnovu hradu, ošatenie a stravu pre bezdomovcov, na liečebných pedagógov pre ľudí s mentálnym postihnutím, na vzdelávanie detí, podporu pre obe domáceho násillia či napríklad na zveladenie parku.

Dalšou výhodou je, že darca môže na portáli komunikovať priamo s podporenou neziskovou organizáciou, môže vyjadriť svoj názor

na jednotlivé projekty, ktoré podporuje alebo zverejniť svoje odporúčania. Portál umožní neziskovým organizáciám, ale aj darcom preposielať linky na podporené projekty, písať blogy, vytvárať si skupiny sympatizantov, pozývať priateľov, aby sa stali novými darcami a pod. Darcovia sa tak raz a navždy zbavia neistoty, či sú ich prostriedky využité na stanovený účel a rozplynie sa obava z ich nesprávneho použitia a zostane len príjemný pocit a radosť z darovania.

Finančné príspevky od darcov sa v plnej výške použijú priamo na podporený projekt v organizácii, ktorá ho realizuje. Darca sa však môže rozhodnúť podporiť aj samotný program Dobrá krajina. A to tak, že venuje celú sumu, ktorú chce darovať alebo 5% z nej na chod programu. Náklady spojené s administráciou programu Dobrá krajina nie sú hrazené z príspevkov individuálnych darcov, ak sa darca nerozhodne ináč, ale z príspevkov od firemných darcov a partnerov Dobrej krajiny.

Ako funguje Dobrá krajina

Pre Jána Orlovského, riaditeľa správy predstavenstva a hovorca Západoslovenskej energetiky, a.s. je dobrá krajina taká, „kde je

vlastná iniciatíva vítaná a odmeňovaná.“ Ak to platí aj pre vás, tak spravte prvý krok a zaregistrujte sa na www.dobrakrajina.sk. Získaním prístupového loginu a hesla do vlastného profilu na portáli sa človek stáva občanom Dobrej krajiny. Pod vlastnou identitou si môže prezerať informácie o Dobrych projektoch, Dobrych ľuďoch (individuálnych darcoch), o podporených projektoch a ich úspechoch. Súčasťou portálu sú aj novinky Dobrej správy, prehľad aktuálnych kampaní a príbehy darcov. Darcovia, ako občania Dobrej krajiny, sa v jeho profile ukáže, akú čiastku peňazí daroval, koľko a aké projekty podporuje, koľko vecných darov venoval, koľko dobrovoľníckych hodín odpracoval a koľko financií získal prostredníctvom svojich priateľov.

Darca si zvolí projekt, ktorý chce podporiť, určí si výšku sumy a spôsob podpory. Sumu, ktorou chce pomôcť, môže ešte pred jej odoslaním prekonzultovať priamo s podporeným subjektom alebo s ostatnými darcami, s ktorými je spriatelnený alebo ktorý daný projekt tiež podporujú. Podľa osobných preferencií môže darca na zaslanie finančnej podpory použiť internet banking, ePay, platobnú kartu, alebo darovať peniaze v hotovosti.

Darcovia môžu podporovať pro-

jekty aj formou SMS na číslo 871. Táto možnosť je aktuálna iba pre zákazníkov s paušalom spoločnosti T-mobile Slovensko a Orange Slovensko. Hodnota 1 SMS je 1 € a táto suma ide v plnej výške na projekt, ktorý sa darca rozhodne podporiť.

Prečo Dobrá krajina

Portál Dobrá krajina znamená oveľa viac, ako len pomoc neziskovým organizáciám. Nezištná pomoc stimuluje občiansku hrdosť, záujem občanov o komunitný život a posilňuje pocit spolupatričnosti. Miera účasti občanov na riešení aktuálnych problémov, miera ich solidarity a záujem o okolie, v ktorom žijú, je meradlom vyspelosti spoločnosti. „Zmeniť svet samotným pokukovaním na ideály nedokážeme. Všetci ale môžeme urobiť malý, alebo aj veľký krok k tomu, aby sme my a aj naše ďalšie generácie, mohli žiť – ak už nie v ideálnej, tak aspoň v lepšej krajine. A práve o to, by sme sa mali stále pokúšať,“ hovorí Peter Socha, finančný riaditeľ AXA SR a člen Správnej rady Dobrej krajiny. Dobrá krajina je jedinečná možnosť ako dokázať, že osud krajiny, v ktorej žijeme, nám nie je lahostajný.

Monka Smolová

Generálny partner: viac ako / štandard

Hlavní partneri: Čas skupiny ean, MONOGRAM technologies

Partneri: hp, BRANDY, V spolupráci: zisovano pre Bratislavu, orange, T-Mobile

Organizátor: nadácia pontis

Ochutnajte prvý integrovaný darcovský portál

DOBRA KRAJINA
www.dobrakrajina.sk

INZERCIA

Hlavné mesto SR Bratislava v súlade s ust. § 9a ods. 1 a ods. 5 Zákona č. 258/2009, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí uverejňuje svoj zámer prenajať

I. pozemky:

parcela č. 3044 k.ú. Dúbravka s celkovou výmerou 12 m² pre účel umiestnenia a prevádzkovania stánku na predaj pekárskych výrobkov
parcela č. 21752/5 k.ú. Staré Mesto s celkovou výmerou 4 m² pre účel umiestnenia a prevádzkovania mobilného stánku na predaj rýchleho občerstvenia – mini šišiek a kávy
parcela č. 1174/1 k.ú. Vrakúňa s celkovou výmerou 6 m² pre účel umiestnenia a prevádzkovania novinového stánku
parcela č. 4691/48 k.ú. Petržalka s celkovou výmerou 7 m² pre účel umiestnenia a prevádzkovania novinového stánku
parcela č. 1286/1 k.ú. Ruzinov s cel-

kovou výmerou 24 m² pre účel umiestnenia a prevádzkovania stánku na predaj zmrzliny
parcela č. 1222/3 k.ú. Ruzinov s celkovou výmerou 18 m² pre účel umiestnenia a prevádzkovania stánku na predaj rýchleho občerstvenia
parcela č. 21920 k.ú. Nivy s celkovou výmerou 41 m² pre účel zriadenia zariadenia staveniska
II. nebytové priestory: 10 garážových státi v objekte Kotva, Jurigovo nám. č. 1, na 1. nadzemnom podlaží, súp. č. 487, na pozemku parc. č. 1160/5, k. ú. Karlova Ves, pre účel parkovania motorových vozidiel.

Návrh na prenájom musí obsahovať:

I. 1. cenovú ponuku, 2. doklad o oprávnení podnikat' nie starší ako 1 mesiac, 3.

vizualizáciu stánku

II. 1. cenovú ponuku na jedno státie, 2. kópiu technického preukazu motorového vozidla, 3. doklad o oprávnení podnikat' nie starší ako 1 mesiac v prípade ak ide o parkovanie auta určeného na podnikateľské účely.
Nájom bude uzatvorený na dobu neurčitú.
Návrhy musia byť doručené prostredníctvom pošty alebo osobne do podateľne Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy, Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava, v zalepenej obálke s označením „Ponuka na nájom parc. č. ....*/ – NEOTVÁRAŤ“, alebo „Ponuka na prenájom parkovacieho státi – NEOTVÁRAŤ“ v lehote do 24.11.2009 do 16.00 hod. Ponuku nie je možné po podaní meniť

ani dopĺňať. Náklady znáša navrhovateľ.

I. Snímku z katastrálnej mapy s vyznačením pozemku ako budúceho predmetu nájmu, je možné si vyzdvihnúť vo Front office (Servis pre občana) - prízemie magistrátu vľavo u pani Révayovej
II. Obhliadku parkovacích státi je možné dohodnúť so správcom objektu spoločnosťou DUSPAMA s.r.o. na tel č. 64365468.

Kritériá hodnotenia ponúk:

- výška ponúkaného nájomného – váha kritéria 100 % okrem pozemkov pod stánkami
- pre stánky – výška nájomného – váha kritéria 50 %, dizajn stánku – váha kritéria 50 %.
Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo ponu-

kové konanie kedykoľvek zrušiť ako aj odmietnuť všetky predložené ponuky. O výsledku ponukového konania ako aj o jeho prípadnom zrušení alebo odmietnutí ponúk budú navrhovatelia písomne upovedomení.

*/uviesť parcelné číslo, ktorého sa týka ponuka

BRATISLAVA

Ing.arch. Alexandr Németh, architekt pamiatkár

Ako pamiatkár sa profesionálne pohybujete najmä v prostredí historickej architektúry, avšak bývate v Petržalke. Ako vnímate tento paradox?

Profesionálne som oddaný pamiatkovým hodnotám, pracujem som trávím väčšinu času v Starom meste ale i v iných mestských častiach. Milujem genius locci Starého mesta, kde na vás z tých starobylých substancií dýcha niečo čo Vás presahuje v čase i priestore.

Ale v Petržalke nielen spím, ale aj veľmi dobre žijem svoj súkromný život. Tu som býval ešte v časoch, keď sa ešte len budovala „socialistická králikáreň“ a som tu veľmi spokojný aj dnes.

Petržalku považujem za jedno z najlepších sídlisk Bratislavy – a to hovorím nielen ako lokálpatriot, ale aj ako profesionálny architekt. Kvalita bývania je tu lepšia ako v mnohých lokalitách neprávom vzdvihaných realitnými agentmi.

Vám teda Petržalka vyhovuje?

Petržalka má výbornú infraštruktúru, má veľa zelene, má nadštandardnú občiansku vybavenosť. Moji príbuzní a priatelia z vidieka a vilových štvrtí sem chodia nielen na nákupy, ale aj do kina, na koncerty a do fitka.

Samozrejme vidím aj veľa negatív, ale prevažne sú to tie, ktoré sú spoločné pre všetky sídliská.

Chceli by ste žiť v Starom meste?

Viac si vážim svetlo, vzduch zeleň a miesto pre hry mojich detí ako snobský pocit že som v „jednotke“. Samozrejme že sa neporovnávam s vilovými štvrtkami ale

napríklad s pavlačovými domami v centre. Aj keď niektoré rodinné domy v blízkosti Slavína majú horší výhľad ako ja, ba ani svetla im veľa nezostalo...

No a čo vás páli v Petržalke?

Osobne dosť zle prežívam problém parkovania. Za socializmu sa uvažovalo so vzorcom 1:3 – jedno parkovisko na troj byty. Dnes je to naopak. Niektoré rodiny majú aj viac ako 2 autá.

Čo s tým?

V prvom rade treba strážiť územné plánovanie, aby sa to nezhoršilo novými zahusťovačkami. Ja myslím že budovanie komplexných garáží- aj to aj nadzemných je nedoceneným spôsobom riešenia, nakoľko tieto by mohli byť robené formou zelenej architektúry. Vo svete sa často budujú umelé terénne vlny s porastom, alebo sa aplikujú popínave rastliny na takéto technické stavby. Veľmi ma teší pekné zazelenená akustická bariéra na Einsteinovej – verím že to je prvá lastovička, a leto ešte príde.

Represívne nástroje formou rezervácií parkovania pred domami

len pre obyvateľov nepovažujem za ideálne riešenie, ale napríklad v Prahe sú s tým dobré skúsenosti.

Je fakt že na parkoviskách v blízkosti Auparku a Dunaja často celý deň parkujú ľudia, čo nenašli parkovanie v starom meste.

Nevyrieši tento problém mestská hromadná doprava?

Osobne som veľmi skeptický. Mne dostupné výpočty posúvajú „petržalskú električku“ a podobné návrhy do role pomocného riešenia. Ale rozhodne sa na vec treba pozrieť komplexne. Je to vecou dostupnosti pracovných príležitostí a všetkých ostatných aspektov života. Kvalita života v časoch hospodárskej krízy môže aj stúpať, keď prestane byť každodenný pohyb na veľké vzdialenosti nevyhnutný. A v tomto smere je na tom Petržalka dobre, nakoľko má veľký potenciál vo všetkých potrebných smeroch.

Aký je váš vzťah k zelene?

Už ako študent som bol člen SZOPK. Okrem pamiatkárstva sa venujem aj tzv. zelenej a organickej architektúre. Už druhé desaťrocie

sa zúčastňujem v procese územného plánovania. Z týchto dôvodov si myslím, že všetci máme povinnosť starať sa o životné prostredie a učiť sa myslieť ekologicky. Avšak som názoru že „zelení“ sa musia naučiť konať konštruktívne.

Čo to znamená?

Učiť sa predvídať. Je to totiž zúfalá poloha, keď sa niekto postaví proti buldozéro alebo píle holými rukami a pri tom je neskoro – nejako to konanie je právoplatné a po právnej stránke búranie či pílenie je legálne. Treba sa naučiť byť v strehu na začiatku – strážiť si svojich poslancov, aby sa nemohli pod rôznymi zásterkami zmenšovať súčasné zelené plochy. A treba tiež hľadať priestor na to aby sa verejné prostriedky primerane využívali aj na budovanie a udržiavanie zelene.

Takže preto sa vaše meno objavuje v kandidátke na poslanca do VÚC za Petržalku?

Ano. Povedali sme si s priateľmi, že skúsime byť pri tom, aby sme nemuseli potom frflať na niekoho druhého.

(pk)

4. ROČNÍK KAMPANE ZDRAVO, CHUTNE A AKTÍVNE

Až takmer do Vianoc sa v hlavnom meste aj na celom zvyšnom území Slovenska potiahne akcia, ktorej organizátorka Denisa Priadková sa netají tým, že si predbavila vrátiť ľudí z reštaurácií rôzneho druhu do domácich kuchýň. Aby tam jedli chutnejšie – preto výzva Schutnite! - a predovšetkým zdravšie. Preto sa obklopila viacerými odborníkmi, angažujúcimi sa v rôznych oblastiach okolo životného štýlu. „Chceme, aby si ľudia uvedomili, že ak si správne zvolia suroviny, ingrediencie, ak siahnu po správnom technickom vybavení, najedia sa doma rýchlejšie, lacnejšie a oveľa zdravšie ako kdekoľvek inde,“ tlmochí názor celého

ho svojho tímu Priadková.

Kampaň spustili pod záštitou slovenskej pobočky Svetovej zdravotníckej organizácie. Že sa skončí tesne pred Vianocami, je vec zámerného načasovania. Aby sa každý mohol zorientovať ešte pred sviatkami nekonečného prejedania sa a nehýbania. Čo vytvára nerovnováhu medzi príjmom a výdajom energie, ktorá vedie k pribieraniu a neskoršej nadváhe.

Jedným z cieľov Denisy Priadkovej a jej spolupracovníkov je zmeniť prístup Slovákov k obalom potravín, presvedčiť ich, aby ich začali čítať. „Budeme testovať, koľkí z nich tak robia,“ prezrádzajú. Z výsledkov prieskumu, kto-

rý sa nedávno robil v susedných Čechách, totiž vyplynulo, že obaly ignoruje až 86 percent oslovených. Ktorí tým pádom vôbec netušia, čím zafažujú svoj žalúdok. „Chceme dať ľuďom jednoduché tipy, aby rozumeli tomu, čo jedia a pijú, aby vedeli, čo im prospieva a čo škodí,“ vysvetľuje Priadková. Koniec koncov, podľa vyjadrenia gastroenterológa Petra Minárika, jednej z opôr projektu, až tretine ochorení onkologického charakteru by sa dalo zabrániť, keby sme dodržiavali pravidlá zdravej životosprávy. Čím ale nemyslí len zmenu výživy, ale aj nesprávnych návykov. A návrat k pohybu.

„Stačí tridsať minút fyzickej

aktivity denne, stačí urobiť za deň 10 000 krokov,“ upresňuje Darina Sedláková, riaditeľka Kancelárie Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku. Zatiaľ má však skôr pocit, že ľudia svoje pohybové aktivity obmedzujú. „Snažíme sa zvýšiť ich záujem o športovanie. Už niekoľko rokov sa preto pokúšame získať sponzorov z oblasti výroby športových potrieb, aby pomohli zafinancovať vybudovanie rekreačnej bežeckej dráhy s popisom cvičení na Železnej Studničke. Zatiaľ sa nám to nedarí.“

Lenka Dávidová

ROZPRÁVKOVÝ SVET ZDRAVEJ VÝŽIVY

Ovečka je názov detského osvetového projektu, ktorý chce deťom v najútlejšom veku kreatívnu zážitkovou formou a pre ne zrozumiteľnou rečou priniesť informácie o správnych návykoch, zdravej životospráve a správnej skladbe stravy.

V prvej fáze projektu, október 2009 – december 2010, by malo byť v rámci intenzívnej práce v teréne navštívených 100 materských a základných škôl na celom území Slovenska a vyškolených takmer 20 000 detí vo veku 3 – 9 rokov. Škôlkari a žiaci prvého stupňa základných škôl tak budú môcť prostredníctvom interaktívneho výkladu vo forme rozprávok, tanca, pesničiek a divadielka pochopiť a osvojiť si „dospelé pravdy“ a informácie o zdravej výžive a správnych návykoch, ktoré sú pre ich ďalší zdravý vývoj nevyhnutné.

Súčasťou osvetového projektu je aj súťaž o najzdravšiu triedu pre žiakov materských škôl a žiakov prvého stupňa základných škôl.

(buj)

Bratislavčania sa o kampani dozvedia viac na týchto miestach:

10. novembra,

15. až 18. h – Apollo Business Center I., vstupná hala, Prievozská – BIO deň – ochutnávka, certifikácia, poradenstvo a recepty

20. novembra,

15. až 19. h – Billa, Bajkalská 19 – ochutnávky a kvíz

28. novembra,

10. až 18. h – Espria Health Club, Apollo Business Center II., Turčianska 2, Blok F, vchod vedľa predajne Ligne Roset - Deň pohybu a starostlivosti o telo – ukážky cvičenia, poradenstvo v oblasti športových aktivít, diagnostika svalového aparátu, súťaže o členstvo v klube

10. a 11. decembra,

15. až 19. h – Polus City Center, Vajnorská – ochutnávky, ukážky zdravého varenia, záverečné meranie hmotnosti, tuku, BMI a iných dôležitých hodnôt, zápis na súťažný kupón a kvíz

HOSPITÁLSKA REHOĽA SV. JÁNA Z BOHA FAKULTNÁ NEMOCNICA S POLIKLINIKOU MILOSRDNÍ BRATIA, spol. s.r.o.

Fakultná nemocnica s poliklinikou Milosrdní bratia otvorila pre svojich pacientov novú ambulanciu všeobecného lekára pre dospelých.

V ambulancii je možné uzavrieť zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti aj pre obyvateľov Starého mesta, a vlastne na základe slobodného výberu lekára z celej Bratislavy

i okolia, čo ocenia najmä ľudia prichádzajúci do Bratislavy za prácou.

Naša ambulancia všeobecného lekára pre dospelých predstavuje ambulanciu prvého kontaktu, kde pacienti prichádzajú s rôznymi ťažkosťami.

Poskytujeme základnú a všeobecnú zdravotnú starostlivosť, preventívne vyšetrenia a na ich základe zostavujeme liečbu individuálne každému pacientovi. Poskytujeme kontrolné vyšetrenia a tým sledujeme priebeh liečby u pacientov za účelom indikácii medikamentózneho liečby a potrebných do-

plňujúcich vyšetrení. Odosielať pacienta na odborné vyšetrenia v jednotlivých odborných špecializovaných ambulanciách Nemocnice Milosrdných bratov a sledujeme ich výsledky spolu s liečebným plánom.

Výhodou je dostupnosť poskytovanej zdravotnej starostlivosti na jednom mieste v centre Starého mesta, zastávka električky je len pár metrov pred vchodom do nemocnice. Komplexnosť služieb ocenia najmä starší ľudia, ktorí nemusia cestovať v chorobe po viacerých zariadeniach, k dispozícii je poskytovanie lekárskej starost-

livosti a zabezpečenia zdravotných pomôcok na jednom mieste vo FNŠP Milosrdní bratia.

ORDINAČNÉ HODINY

Pondelok

7:30 – 15:00

Utorok

9:30 – 17:30

Streda – Piatok

7:30 – 15:00

Veríme, že obyvatelia centra alebo i ľudia zamestnaní v centre mesta ocenia tieto služby a profesionálny prístup zdravotníckych pracovníkov s ľudským prístupom a úctou ku každému pacientovi.

Personálne obsadenie:

Mudr. Margaréta Černáková
sestra p. Mária Lukačková

Telefonický kontakt:

02/57 88 72 61

Ambulancia sa nachádza na 2. poschodí, číslo dverí 261

Okrem 13 nových vozidiel dostali mestskí okrskári od náčelníčky MsP Zuzany Zajacovej a námestníka primátora Tomáša Korčeka aj tri nové mopedy

Na tohtoročnom 33. ročníku Dunajského pohára sme mali možnosť vidieť až 14 párov z prvej dvadsiatky svetového rebríčka v štandardných a latinskoamerických tancoch. Celkovo sa v PKO predstavilo vyše 500 tanečných párov z 19 krajín sveta.

Obavy z nebezpečnej chrípky už možno pozorovať aj na zahraničných návštevníkoch Bratislavy

Dara Rolins sa rozhodla, že ocení a podporí dlhoročnú dobrovoľnícku prácu mamičiek z Rodinného centra Prešporkovo a darovala im vstupenky na svoj Vianočný koncert

Kandidát Martin Borguľa (SMER-SD) sa rozhodol svojich voličov obdarovať kvetinou. Pred Blumentálskym kostolom rozdával k sviatku Všetkých svätých hrobové kvety.

Svätomartinské dni priniesli do ulíc Bratislavy opäť trochu histórie, kultúry, dobrého jedla a vína

Stredná umelecká škola scénického výtvarníctva na Sklenárovej ulici pozýva v stredu 12. novembra všetkých záujemcov na Deň otvorených dverí

Počas slávnostného spustenia bezbariérovej plošiny v podchode na Hodžovom námestí bavili okoloídúcich aj tieto štyri živé figuríny

Emma Tekeľyová si na krst svojej knihy „Ženy, nebláznite!“ pozvala aj herca Maroša Kramára. Uvidíme, či jej aj toto dielo priniesie ocenenie Platinová kniha, ktoré má za svoje predchádzajúce tituly.

Prvými cestujúcimi na novej linke č. 139 z Karlovej Vsi do Slávičieho údolia boli aj primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský a kandidát na župana Branislav Zahradník

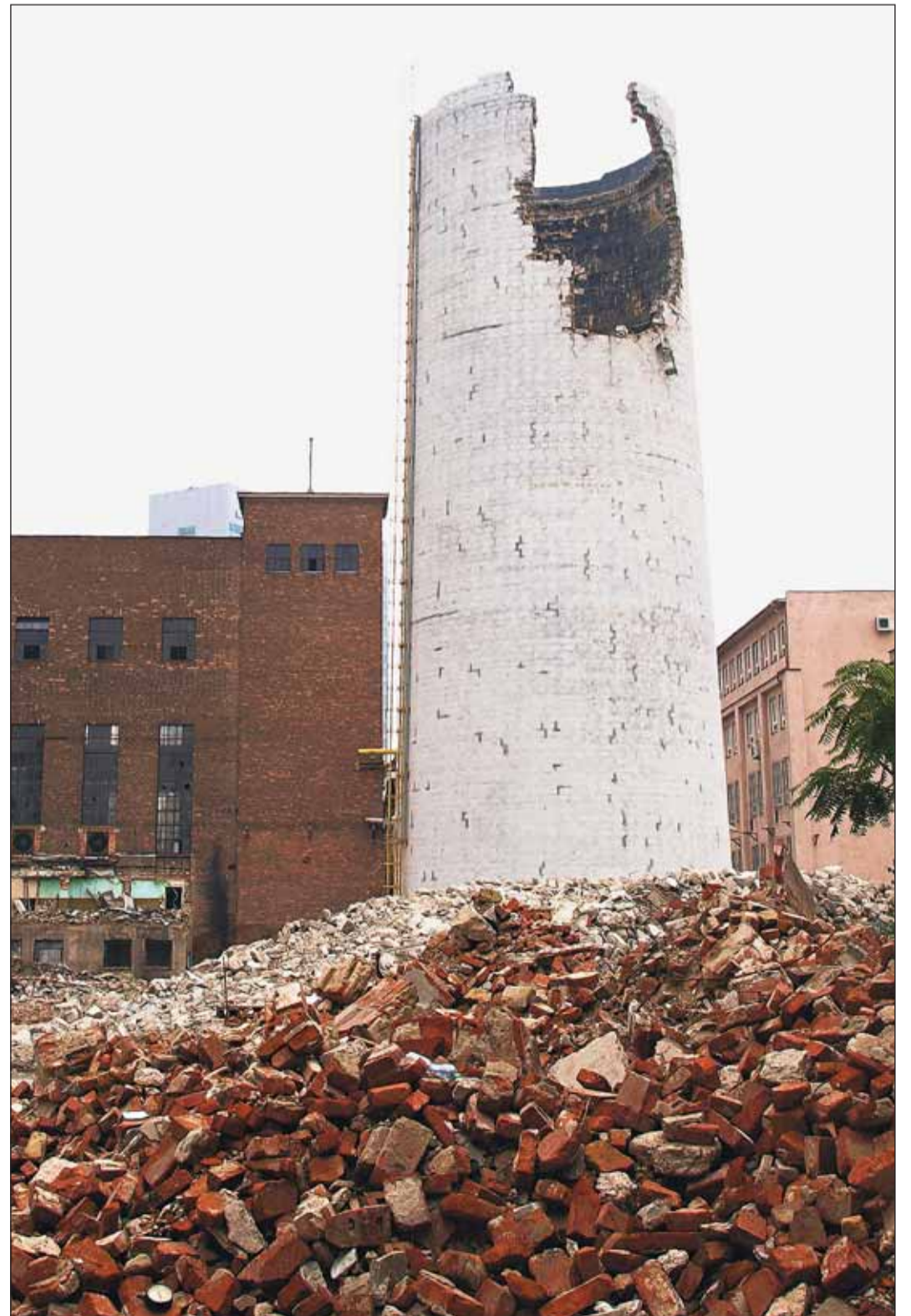
Vikendové Svätomartinské dni boli predzvesťou blížiacich sa vianočných trhov, ktoré sú tradičným vrcholom v historickom centre nášho mesta

Podľa kompetentných sa uplynulý sviatok Všetkých svätých zaobišiel bez výraznejších komplikácií a dopravných kolapsov. Dokonca, miestami sa na nás usmialo aj slnko.

Sviatok mladého vína si na Rudnayovom námestí nenechali ujsť stovky návštevníkov, čím spoločne oslávili úsilie malokarpatských vinárov

Teplárenský komín na Čulenovej ulici je už definitívne minulosťou. S poslednými metrami si špeciálna technika poradila za pár dní.

OCENILI DARCOV

Nedávno ocenili najväčších firemných darcov. Víťazom sa stala spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel (SPP), a. s., ktorá v roku 2008 venovala z vlastného rozpočtu na verejnoprospešné aktivity 1,643 milióna eur (49,50 milióna Sk). Na druhom mieste sa umiestnila spoločnosť Západoslovenská energetika, a. s., ktorá rozdelila 786.173 eur (23,68 milióna Sk). Tretím najštedrejším darcom bola Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., s 516.022 eurami (15,55 milióna Sk) venovanými na verejnoprospešné účely.

Rebríček najväčších firemných podporovateľov verejnoprospešných projektov v Slovenskej republike v roku 2008 zverejnilo Fórum donorov. Údaje o výške podpory zverejnilo tento rok až 27 firiem, ktoré vlni podporili verejnoprospešné projekty celkovou sumou 5,132 milióna eur (154,61 milióna Sk). Rebríček bol zostavený na základe objemu prostriedkov darovaných podnikateľskými subjektmi v roku 2008, a to prostredníctvom finančných a nefinančných darov, darovaním služieb, produktov alebo času zamestnancov. Sumy nezahŕňajú sponzorské príspevky firiem ani poukázané 2 % z odvedených daní.

EKOTOPFILM RADIL

Filmy, zväčša plné farieb a vždy plné dôležitých informácií o trvalo udržateľnom rozvoji tejto planéty, zaplnili program 36. ročníka Medzinárodného festivalu Ekotopfilm. Vstup bol pre všetkých návštevníkov voľný.

Unikátny bol film Home, po ktorom mohli diváci zostať na besede s jeho autorom, Yannom Arthus – Bertrandom. Toho svet uznáva ako ekológa, fotografa a zakladateľa mimovládnej organizácie GoodPlanet. Okrem filmu Home sa podpísal napríklad aj pod dokument Planéta Zem zhora.

Zaujala aj slovenská Pôda v ohrození. Tá uzavrela projekt „Identifikácia zmien zložiek životného prostredia v problémových oblastiach východného Slovenska“. V rovnakom čase mohli diváci vidieť aj nemecký dokument Program s myškou - Dokážu osípané vyrobiť elektrinu? A presne toto riešil. Niekomu totiž ich rypáky pripomínajú zásuvky. Elektrinu však nevyprodujú. Tú možno získať z toho, čo vychádza z opačnej strany ich tela, teda až po tom, čo sa spracuje pôvodný bioplyn.

(pk)

ZDRAVIE S IGOROM BUKOVSKÝM

POZNÁTE TERAPUEUTICKÉ ÚČINKY ŠKORICE A SLADKÉHO DRIEVKA?

Počas zimných mesiacov, ktoré pomaly nastupujú v našej zemepisnej oblasti, si určite neraz doprajete dobrý čaj. V obchodoch sú police plné najroznejších čajovín – bylinkových i ovocných. „Pri prechladnutí“, „Urologický“, „Detský“, „Zimný čas“. S doktorom Igorom Bukovským sme sa porozprávali o dvoch bylinách, ktoré sú súčasťou množstva čajov a ich terapeutické účinky stoja za zmienku. Ide o škoricu a lékořicu, respektíve sladké drievko.

Škorica

Škorica patrila a patrí medzi najobľúbenejšie koreniny na svete. Poznáme dve základné formy škorice, tzv. pravá škoricu – cejlónsku, ktorá je svetlejšia a jemnejšia. Druhý typ je u nás rozšírenejšia tzv. škoricu nepravú alebo inak cassia a jej celý názov je škoricu čínska. Je tmavšia a silnejšia, avšak rozdiel v zložení je minimálny.

Škorica podporuje účinok inzulínu, a preto je vhodným doplnkom pri liečbe cukrovky. Znižuje hladinu celkového a LDL cholesterolu, mierne znižuje krvný tlak, podporuje pevnosť cievnej steny, mierne znižuje zrážanlivosť krvi,

takže je výborným spojencom pri prevencii a liečbe hypercholesterolemie, zvýšenej hladiny krvných tukov, a pôsobí aj ako prevencia a podporná liečba aterosklerózy. Má antioxidantný, antibakteriálny a fungicídny účinok. Podporuje uvoľňovanie črevných plynov, podporuje prekrvenie sliznice žalúdka a hojenie peptických vredov a používa sa aj na podporu liečby reumatoidnej artritídy a na prekrvenie končatín.

Nájsť ju môžeme v troch podobách. Najčastejšie ide o mletý prášok, ktorého výhoda spočíva v zníženej koncentrácii éterických olejov, ktoré by mohli byť dráždivé, zomletím sa rozložia a vyparujú. Pred zomletím máme tyčinku škoricovej kôry a jej tretia forma je štandardizovaný extrakt v tabletkách, ktorý u nás zatiaľ oficiálne nie je registrovaný. Najlepší liečebný účinok však dosiahnete obyčajnou, ale kvalitnou mletou škoricou. Nemusíte kupovať drahé extrakty a tabletky. A ak ste si mysleli, že pozitíva škorice vyžmýkate zo škoricových žuvačiek alebo cukríkov, musíme vás sklamať. Tie totiž obsahujú väčšinou len syntetickú arómu.

Lékořice – sladké drievko

Farmakologický výskum

sladkého drievka preukázal množstvo terapeutických, ale aj nežiaducich účinkov jeho aktívnych zložiek. Na škodu iste nie je zmienka, že glycyrizín obsiahnutý v drievku je 50 krát sladší ako cukor.

Sladké drievko ma celú škálu priaznivých účinkov. Veľmi výrazným poľom pôsobenia tohto koreňa sú protizápalové, antibakteriálne, antiparazitárne a antivírusové účinky. Preto ho neváhajte použiť na afty, herpes, pri chrípke a iných vírusoch, podporuje vykašliavanie hlienu napr. pri bronchitíde. Drievko je nápomocné aj pri astme, alergii a autoimunitných ochoreniach. Jeho ďalším štítom je antioxidantný a spazmolytický účinok (podporuje uvoľňovanie črevných kŕčov a plynov). Vďaka tomu ocenia jeho prítomnosť na policičke v kredenci ľudia trpiaci refluxnou chorobou pažeráka, peptickými vredmi žalúdka a tenkého čreva, chronickým zápalom žalúdka a inými zápalovými ochoreniami čreva. Je veľmi vhodným doplnkom výživy žien s menštruačnými a menopauzáznymi ťažkosťami, pretože má estrogénny účinok. Pri vysokej hladine ženského hormónu potláča jeho pôsobenie, kým u žien s nízkou hladinou estrogénu jeho účinok podporuje. Bráni vzniku zubného povla-

ku a zubného kazu, potláča zápach z úst, má detoxikačný a mierne laxatívny účinok. Tlmí nadmerné potenie a stimuluje organizmus. Požíva sa aj pri artritíde a reumatoidnej artritíde, na podporu imunity, ako prevencia a podporná liečba niektorých druhov rakoviny, je i podpornou liečbou pri AIDS, chronickej únave a depresii.

Sladké drievko môžete podobne ako škoricu nájsť v niekoľkých formách. Buď ako čerstvý, alebo sušený koreň – najčastejšie sa používa postrúhaný najemno. Dostupná je i tinktúra z čerstvého alebo sušeného koreňa, obsahuje však glycyrizín spôsobujúci zvýšenie krvného tlaku. Výťažok z „lékořice“ je v cukríkoch a pastilkách na cmúľanie, ktoré sa predávajú v špecializovaných predajniach zdravej výživy a v lekárňach.

Doktor Bukovský však upozorňuje na množstvo vedľajších účinkov, ktoré drievko má pri interakcii s niektorými liekmi. Ide o dôležité varovania, ktoré nájdete na stránke www.akv.sk, ale aj v pripravovanej knihe Nová minicyklopédia prírodnej liečby, ktorá bude na pulloch už tento mesiac.

Veronika Ševčíková

ŽELEZNIČIARI MAJÚ SVOJU PATRÓNKU

Druhá októbrová nedeľa sa stala špecifickým sviatkom pre železničiarov. Svätá Katarína Alexandrijská, ktorú si už tretie storočie ctia poľskí železničiarri, bola oficiálne vyhlásená aj za patrónku zamestnanov slovenských železníc. Slávnostnú svätú omšu celebrowal arcibiskup trnavskej diecézy Róbert Bezák v Múzeu dopravy v Bratislave.

Novú patrónku získali pracovníci Železničnej spoločnosti Slovensko, Železníc Slovenskej republiky a Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia. V roku 2007 pri príležitosti 15. výročia účasti slovenských železničiarov na národných púťach v Czestochowej dostali od Poľských štátnych železníc sochu sv. Kataríny Alexandrijskej. Nasledujúci rok bola socha inštalovaná v Múzeu dopravy v Bratislave počas omše za železničiarov, ktorí zahynuli pri výkone povolania. Bohoslužbu vtedy slúžil Mons. František Rábek, biskup vojenského ordinariátu.

Tento rok odporúčala Konferencia biskupov Slovenska Kongregácii pre boží kult a disciplínu sviatostí schválenie žiadosti našich železničiarov. Žiadosť podporil aj minister dopravy, pôšt a telekomunikácií. Kongregácia žiadosť schválila a vyhlásila sv.

Katarínu Alexandrijskú za patrónku slovenských železničiarov. Sv. Katarína sa podľa legendy narodila ako dcéra kráľa Kosta, vládača egyptskej Alexandrie. Žila na prelome 3. a 4. storočia nášho letopočtu. Hovorí sa, že bola neobyčajne krásna a rovnako múdra. Ako Egyptanka verila v pohanských bohov, kým nestrela pustovníka, ktorý jej rozprával o Kristovi. Toto stretnutie spôsobilo zlom v jej živote, chcela svoj život zasvätiť kresťanskému Bohu a zriecť sa modlárstva. Katarína sa dala pokrstiť, ale nevedela, že matka ju zasnúbila so synom kráľa Maximiliána. Na oslave pohanských bohov vystúpila a vďaka svojej múdrosti a výrečnosti presvedčila asi 50 filozofov svojej doby na kresťanskú vieru. V zúrivosti ich dal kráľ Maximilián upáliť a sv. Katarína podstúpila mučenie, v ktorom sa mala zriecť viery. Bičovali ju, morili hladom, lámali na ozubenom kolese, ktorú ju malo roztrhať, ale nepochopiteľne sa zlomilo. Mučeníčka sa zo všetkého uzdravila. Kráľ Maximilián vydesený zázrakmi, ktoré sa okolo nej diali, napokon vydal príkaz, aby ju stáli. Jej pozostatky boli prevezené na horu Sinaj, nad nimi sa dnes týči chrám sv. Kataríny.

Svätica, ktorej meno je na Slovensku veľmi obľúbené, sa znázorňuje s neúplným kolesom, ktoré sa pri mučení pod ňou zlomilo, alebo s mečom, ktorým ju stáli. Je patrónkou panien, dievčat a manželiek, filozofov, rečníkov, univerzít, knižníc a tých, kto-

rí pracujú s kolesom – napríklad hrnčiarov, mlynárov, kníhtlačiarov a, samozrejme, železničiarov. Jej sviatok pripadá na 25. novembra.

Veronika Ševčíková

Svätá Katarína Alexandrijská v Múzeu dopravy v Bratislave
foto MK

Oslávte s Bratislavským kuriérom 2. narodeniny a vyhrajte množstvo zaujímavých cien

• Sladké
prekvapenie
Delikateso

100x

• Úsporná
žiarivka
od ZSE

50x

• Večera pre
dvoch
v Jazz cafe
v hodnote 70€

1x

• Kniha a DVD
Čarovná
hračka pre
najmenších

10x

Zapoj sa a vyhraj

• Nová
miniencyklopédia
prírodnej liečby

3x

• Kozmetické
balíčky
Oriflame

3x

• Otvárací koncert
BHS s opernou
hviezdou
Editou Gruberovou
v historickej budove SND

2x

“Na vašom názore nám záleží. Čítajte to, čo vás zaujíma.”

stačí vyplniť a poslať

Vaše noviny Bratislavský kuriér sú s vami už od jesene 2007, kedy začínali ako miestny mesačník v Starom Meste s nákladom 31 000 výtlačkov na 12 stranách. Dnes nás nájdete v celej Bratislave a to nielen v schránkach, ale aj na stojanoch v nákupných centrách, nemocniciach, či predajniach potravín. Plnofarebných 150 000 výtlačkov vám každé dva týždne prináša zaujímavé informácie z rokovaní miestnych zastupiteľstiev, informuje o problémoch, ktoré vás zaujímajú, predstavuje kultúrne, spoločenské a športové podujatia na území celého mesta, prináša rozhovory s osobnosťami kultúrneho i spoločenského života. Za prejavenu priazeň našim čitateľom ďakujeme a veríme, že aj naďalej sa nám podarí naplňovať všetky očakávania.

Do súťaže o zaujímavé ceny sa zapojí každý, kto odpovie na naše otázky a odpovede pošle poštou na adresu redakcie: Ventúrska č. 4, 811 01 Bratislava alebo e-mailom na adresu: sutaz@bakurier.sk

Vyplniť dotazník možno aj elektronicky na internetovej stránke www.bakurier.sk

- stačí vyplniť a poslať
- Dostávate naše noviny pravidelne?
    - áno
    - nie (uved'te presnú adresu)
  - Ste spokojní s výberom tém a pestrosťou obsahu? áno nie
  - Aké témy by ste si radi prečítali v nasledujúcich číslach Bratislavského kuriéra?

O DETSKÝ ČIN ROKA 2009 „ZABOJUJÚ“ AJ BRATISLAVSKÉ DETI

Až 8 330 listami zareagovali slovenské deti na tohtoročný Detský čin roka. Skupina expertov vybrala tridsať z nich, o tom, kto napokon zvíťazí v jednotlivých šiestich kategóriách - Záchrana života, Pomoc v rodine, Pomoc rovesníkom, Pomoc ľuďom, Pomoc prírode a Dobrý nápad - rozhodnú zase deti, združené v takzvanej detskej porote. Hlasovať môžu do 15. novembra aj na webovej stránke www.dcr.sk.

V naposielaných listoch sa deti zamerali na svoju snahu stať sa spolutvorcami života, ktorý žijú, popisujú svoje dobré aj zlé skúsenosti s ním, všimajú si odvahu a rozvahu svojich rovesníkov pomáhať druhým v hraničných situáciách, všimajú si postoje svoje aj cudzie vo vzťahu k prírode. Do projektu spoločnosti Whirlpool Slovakia sa od roku 1999 zapojilo už 857 935 detí a kolektívov. Jeho snahou je povzbudiť ich k tomu, aby mali odvahu púšťať sa do dobrých skutkov.

O víťazstvo v jednej kategórii bojujú aj Bratislavčania. Svoju

rovesníkov pomohli žiaci 3. triedy zo Základnej školy na Gessayovej 2. Vedieť o tom dala Michaela Nemcová, matka ich sluchovo postihnutého autistického spolužiaka. „Dominik chodil štyri roky do škôlky pre sluchovo postihnuté deti, potom nastúpil na Gessayovu 2. Nevedel rozprávať, nikto mu nerozumel. Deti zaujímalo prečo,“ napísala. V prvom ročníku mával jej syn často záchvaty. „Musela som ho doslova vyviecť z triedy a na chodbe upokojoval. Deťom som vysvetlila, že sa niekedy hnevá, keď sa mu nedarí a nerozumie. Boli veľmi tolerantné a snažili sa mu pomáhať. Zapájali ho do hier, používali jednoduché slová a vety,“ prezradila v liste Nemcová. Priznáva, že Dominikových spolužiakov obdivovala. Časom si dokonca prestali všimnúť aj jeho záchvaty. Ak nepochopil, čo od neho učiteľka chce, predbiehali sa, aby mu mohli ukázať, predviesť, čo má robiť. „Dnes už Dominik rozpráva, tvorí jednoduché vety a s deťmi komunikuje. Snažia sa nerozprávať slangovo. Berú ho ako seberovného. Keď sa stane, že sa mu niekto

V minulom roku ocenili v kategórii Dobrý nápad členov divadelného krúžku za pomoc ich ťažko chorej kamarátke

posmieva, spolužiaci sa ho zastávajú. Vysvetľujú, v akej situácii je.“ Michaela Nemcová je hrdá na to, ako jej syna prijali, napriek tomu, že je „iný“.

V kategórii Pomoc ľuďom zase súťaží Tomáš Vajas z 24 kilometrov vzdialenej Dobrohoš-

te, ktorý denne dochádza do Základnej školy na Vývojovej 228. Necestuje sám, do jednej z bratislavských škôlok a späť pravidelne vodi aj dve malé deti. Spolužiak Dávid Ivány o tom napísal: „Kristián má len štyri roky, Tamarka sedem. Nie sú ani príbuz-

ní. Tomáš to berie ako samozrejmosť, ale pritom to vôbec samozrejmosť nie je.“

Detský čin roka vyvrcholí 9. decembra slávnostným vyhlásením víťazov v Primaciálnom paláci.

(ld)

HC SLOVAN BRATISLAVA

ROZPIS DOMÁCIH STRETNUTÍ NA MESIAC NOVEMBER:

HC SLOVAN Bratislava vs. HC Košice – utorok 17.11. o 18:00 hod.

HC SLOVAN Bratislava vs. Hk Nitra – nedeľa 22.11. o 17:00 hod.

HC SLOVAN Bratislava vs. HC '05 Banská Bystrica – nedeľa 27.11. o 17:00 hod.

INZERCIA

KRÁĽOVSKÉ KÚPELE TURČIANSKE TEPLICE – doprajte si to najlepšie!

* wellness * krása * zdravie

Hľadáte miesto, kde si perfektne oddýchnete, kde sa deti vyšantia na čerstvom vzduchu a vy si spevníte postavu a načerpáte energiu? Snívate o mieste, kde si môžete po perfektnej lyžovačke či túre vychutnať liečivé účinky vzácnej termálnej vody?!

Príďte do kráľovských kúpeľov Turčianske Teplice. V srdci Slovenska, len dve a pol hodinky autom z Bratislavy, na vás čaká oáza zdravia, športu, zábavy a vynikajúcej starostlivosti. Moderné relaxačné a zábavné wellness centrum SPA & AQUAPARK, wellness pobytu pre ženy i mužov, liečebné pobytu pre rodiny s deťmi, to všetko je pripravené práve pre vás. Vyberte si pobyt, ktorý vám vyhovuje a rezervujte si ho priamo u nás!

K trojhviezdičkovému hotelu Veľká Fatra*** nedávno pribudli komfortné, taktiež trojhviezdičkové ubytovacie kapacity, ktoré postavili priamo v areáli kúpeľov. Dýchajú čistotou, lákajú atraktívnou polohou a moderným zariadením. Ponúkajú pohodlné, slnečné izby a apartmány s TV, chladničkou, fénom a prekrásnym výhľadom na okolitú prírodu. Nové možnosti ubytovania rozširujú váš výber a umožňujú užít si ešte viac pohodlia za veľmi priaznivej ceny.

PREDVIANOČNÁ PONUKA

SKI&SPA&AQUAPARK (6 nocí LEN 40 € na noc a osobu)

11.12.2009 - 17.12.2009 - Hotel Veľká Fatra***, aj nová ubytovacia časť

PREDVIANOČNÝ KLASIK MINI (5 nocí - zľava 20%)

17.12. - 22.12.2009 Veľká Fatra*** - nová ubytovacia časť

18.12. - 23.12.2009 Veľká Fatra***

KLASIK alebo KLASIK ŠPECIÁL (od 7 nocí od 343 €)

so SUPER ZLAVOU 20%* v akciových termínoch

27.11. - 4.12.2009 Veľká Fatra*** - nová ubytovacia časť

28.11. - 5.12.2009 Aqua**

29.11. - 6.12.2009 Veľká Fatra***

3.12. - 10.12.2009 Aqua**

9.12. - 23.12.2009 Veľká Fatra*** - 1. poschodie

10.12. - 17.12.2009 Aqua**

11.12. - 18.12.2009 Veľká Fatra***

16.12. - 23.12.2009 Aqua**

16.12. - 23.12.2009 Veľká Fatra***

PREDVIANOČNÁ HARMONIA MINI (4 nocí, zľava 20%)

6.12. - 10.12.2009 Veľká Fatra***

13.12. - 17.12.2009 Veľká Fatra***

PREDVIANOČNÝ ACTIVE MINI (3 nocí, zľava 20%)

1.12. - 4.12.2009 Veľká Fatra***, nová ubytovacia časť

8.12. - 11.12.2009 Veľká Fatra***, nová ubytovacia časť

14.12. - 17.12.2009 Veľká Fatra***

Radosti
zimy
výhody
leta!

Vymeňte decembrový stres za pohodu a relax v Turčianskych Tepliciach. Máme pre vás špeciálnu ponuku.

SVIATOČNÝ BALÍK SPA MINI (2 noci) - CENA UŽ OD 45 EUR na noc a osobu
27.12. - 29.12.2009 Veľká Fatra***, aj nová ubytovacia časť

01.01. - 03.01.2010 Veľká Fatra***

02.01. - 04.01.2010 Veľká Fatra***, aj nová ubytovacia časť

SVIATOČNÝ BALÍK ACTIVE MINI (3 noci) - CENA UŽ OD 216€ na pobyt a osobu

27.12. - 30.12.2009 Veľká Fatra*** - nová ubytovacia časť

NOVOROČNÝ BALÍK VIKEND (2 noci) - CENA UŽ OD 154€ na pobyt a osobu

02.01. - 04.01.2010 Veľká Fatra*** - nová ubytovacia časť

NOVOROČNÝ BALÍK SPA MINI (2 noci) - CENA UŽ OD 35€ na noc a osobu

01.01. - 03.01.2010 Aqua**

Kúpele Turčianske Teplice sú ako stvorené na plnenie tajných túžob a snov

Sledujte výhodné ponuky na stránke www.therme.sk! Viac informácií vám ochotne poskytnú aj na adrese marketing@therme.sk a telefónnych číslach 00421 43 4913865, 4913111, 4913863.

Poznámka:
Na mieste sa platí daň z ubytovania mestu 0,5 € na osobu a noc.